

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

*Ateljébesök-tavla i norsk ägo
av Aug. Jerriberg, vars minnes-
utställning öppnas i februari
i Stockholm*

Væring, foto

I detta n:r
bidrag av
Marika Stjernstedt,
Hjalmar Bergman,
Ivan Oljelund,
Rikard Lindström,
Elisabeth Högström,
Löfberg m.fl.

K R Ö N I K A

om Kvinnornas hus och äktenskap.

ETT KVINNORNAS HUS KAN MAN gott kalla N. K., som i dagarna jubilerar. Eller ett kvinnornas paradis.

Stockholms damer ha anledning att vara tacksamma mot N. K. Det kontinentalt tillskurna, förnäma varuhuset betyder mycket för stockholmsdamernas angenäma tillvaro och apparition. Hur angenämt är det icke att slinka in genom N. K:s svängdörrar i det ena eller andra ärendet! Här stämmer man möte, här ses man i ett elegant och otvunget vimmel, här flanerar man och här köper man bekvämt och behändigt allting från solfjäders till medisterkorv. Särskilt sedan N. K:s expediter på senare år blivit betydligt artigare och älskvärdare och beredvilligt stå även damer i luggsliten päls till tjänst. Förresten har stockholmskan blivit mera välklädd under N. K:s egid. Ja, jag kan inte tro annat än att N. K. har sitt särskilda finger med i det spelet. N. K. har infört en snabb kontakt med utlandet, så att vi icke längre behöva vänta ett par år på parisnyheterna. Men vad nästan lika viktigt är: N. K. stänger inte ängsligt in sina kontinentsensationer för en utvald och kräsen kundkrets, utan de ställas ut i eleganta skyltfönster och lättillgängliga montrar för allt folket, som nu kan inhämta lärdomar både om le dernier cri, god stil och god smak. Säkert har detta haft sin betydelse för stockholmskans lyckliga förvandling från en tafatt och omodernt klädd dam till en chic storstadsföreteelse. Om nu det har någon betydelse. Trots ogillande mummel, som jag tycker mig höra från några håll, vågar jag påstå att ett visst klädedräktens koketteri förljuvar tillvaron på ett högst erkännansvärt sätt för att nu uttrycka oss försiktigt och prudentligt.

Vi be även att få framföra vår tacksamhet över att N. K. ger oss en sevärdhet att visa huvudstaden och gästande landsortsbor. Där emot känna vi oss lindrigt tacksamma för den

snärjande frestelse N. K. dagligen utgör för vår portmonnä.

I betraktande härav är flykten till ett annat mindre farligt kvinnornas hus att rekommendera. Sedan länge har det titt och tätt talats och skrivits om ett Kvinnornas hus i Stockholm. Nu äntligen tar planen gestalt, fastän Kvinnornas hus inte blir något hus utan en våning. Men också N. K. hade en blygsam början — — —. I februari flyttar Årstaklubben in i sin vackra våning vid Norrlandsgatan och Sveriges kvinnor ha fått sitt hus för samkväm, umgänge, måltider, hotellrum. Fastän vi kvinnor mer och mer lära oss att vistas ute i vimlet och ganska ogenerat intaga våra måltider ensamma på restauranger, finns alltså hos många av oss ett behov av att ha en plats alldeles för oss själva. För dem kommer Kvinnornas hus som en oas. Säkert är idén lycklig och man önskar gärna Årstaklubben livlig anslutning liksom deras Kvinnornas hus, där för övrigt inte herrar äro portförbudna. Så liberala äro kvinnorna, bästa Frisinnade klubb.

*

En ny äktenskapsform är advokaten Eva Ardéns frisinnade och sensationella förslag i en kollegas spalter. Hon vill ha ett slags bredvid-äktenskap, en friare och endast registrerad överenskomst, för dem som icke vilja binda sig i det vanliga äktenskapet, men dock sätta barn till världen. Hennes förslag är säkert sprunget ur en rik advokaterfarenhet om barnens dystra öde i de tillfälliga förbindelserna och bör mötas med respekt. Men man vågar nog profetera om att hennes förslag liksom så många teorier antingen kommer att rinna ut i sanden eller köra fast i praktiken. Väl kan det synas som om det gamla äktenskapet vore föga tidsenligt, men kanske ligger felet — ty fel är det tydligen — mera hos tiden än i äktenskapsformen. Just nu svävar för

nig intrycket av bolsjevikministern Alexandras Kollontays bok förra året, där hon gav några skildringar av moderna ryska bolsjevikäktenskap. Det var samma strider, samma känslor, samma problem, som tärde och slet och brottades i de äktenskapen som i de gamla — män stod precis och stampade på samma punkt trots all modernitet. Om man inte är advokat med en oundviklig lagsyn, utan lekman blir ens erfarenhet också mer och mer den att förhållandet mellan man och kvinna och även deras barn är en så utomordentligt individuell affär att inga lagar i världen kunna komma till rätta därmed. Det vore nog gott för mänskligheten om man ännu mer än vad fallet redan blivit såge mindre till formerna än till innehållet. Då behöfde vi inte en rad varken olika klassers äktenskap eller vigslar. Så länge vi hålla oss hårt till lagar och former skulle kanske icke heller bredvid-äktenskapet gälla stort. Det skulle genast hetä: "Jaså hon är bara gift i bredvid-äktenskap." "Å, han är ett bredvid-äktenskapsbarn!" Ty sådana ä' vi. Men profetior bruka också ofta komma på skam. . . .

Hållom oss i stället till fakta! Och då ber jag att få uttrycka min komplimang för den dam, som jag härom dagen såg annonsera efter en utmärkt karl för ev. äktenskap. Ni får gärna svara anonymt, skrev hon, och frångick därmed den vanliga oformligheten att den anonyme annonsören med indignation tillbakavisar anonyma svar och fordrar fullständigt namn, alla upplysningar och foto. Är det någon rättvisa i detta? För all del i guds namn foto — helst identiskt med avsändaren! — om det nu ska vara nåt, ty apparitionen spelar ju sin stora roll i kärleksuppflammandet — och kärleksbesvikelsen — men att lämna ut namn och adress, tack så mycket. Då får det nog vara, reflektera med rätta många. EBE.

Det är inte bara stockholmskan utanför N. K:s väggar som klär sig mera chic nu än för 25 år sedan. Även vid N. K:s diskar och pulpeter ha damerna fått nättare och mer praktiska toaletter än då de för 25 år sedan uppträdde i åbakiga puffärmar, getingsmala midjor i fiskbensliv och veckrika kjolar som synes på bilden t. v. Också kontors inredningen är i våra dagar betydligt förändrad — generalkonsul Sachs sitter inte längre i ett hemtrevligt kontorsrum med blommiga gardiner och schaggdug på bordet som på bilden t. h.

Både kameran och filmen bör vara av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar, framkallning & kopiering genom HASSELBLADS FOTOGR. A.-B. Göteborg - Malmö - Stockholm

Areopagen och författarne

Hur skulle ni vilja ha Svenska akademien?

Våra författare ha ordet

Hjalmar Bergman.

Fredrik Ström.

Hasse Z.

Ivan Oljelund.

Henning von Melsted.

Idun har till ett antal personer i författarvärlden ställt några frågor om Svenska Akademien, den gamla ärevärdiga institutionen, som emellertid alltjämt är aktuell, inte minst en gång om året vid Nobelprisets utdelande och nyligen därför att den 1926 firat 140-årsjubileum av sin tillvaro. Författarnas svar till Idun är av stort kulturintresse och skall säkert läsas och diskuteras av många. Iduns frågor lydde sålunda: Äga vi i Svenska Akademien en litterär areopag sammansatt och arbetande så som man helst skulle önska? Är antalet medlemmar det med praktiska krav mest lämpliga? Borde ledamöterna vara fler eller färre? Vore en gradvis skeende förnyelse av Akademiens sammansättning önskvärd? Eller är det bäst att valet sker på livstid? Bör inval förrättas av personer eller korporationer även utom akademien? Är formen för akademiens litterära tävlingar den lämpligaste? Om icke hur borde den omläggas för att på samma gång motsvara sin uppgift och tjäna svensk litteratur? Vad skulle samtida vitterhet vinna eller förlora om tävlingarna sådana de nu ske alldeles upphörde? Är akademien för isolerad i sitt arbete? Borde den mera knyta an med andra kulturfrämjande institutioner och myndigheter? Använder akademien tillräckligt den hävstång för det litterära intresset som pressen utgör? Motsvarar akademiens handhavande och utdelande av det litterära Nobelpriset vad man rimligtvis kan begära? Har ni för övrigt några erinringar att göra om Svenska Akademien?

Lite konservatism skadar inte.

Hjalmar Bergman är i stort sett ganska nöjd med akademien:

En svensk litterär akademi, som bland sina 18 medlemmar räknar Heidenstam, Karlfeldt, Hans Larson, Österling, Böök, Hedberg, Lagerlöf, Schück, Hallström, Bo Bergman m. fl. bör anses tillfredsställande företråda svensk litterär kultur.

Några av Edra följande frågor vill jag besvara sålunda: Vår tid är särdeles rik på upplösande och — må vi hoppas! — nyskapande element. Som motvikt krävs, tror jag, en viss konservatism (och akademier ha som oftast varit härda för konservatism). Med ledning av denna slutsats svarar jag sålunda: Antalet medlemmar bör av pietetsskäl kvarstå oförändrat, dessutom torde det praktiskt sett vara ganska väl avvägt. En gradvis skeende förnyelse av akademien inträder redan nu genom dödsfall. Den torde vara tillräcklig. Jag har aldrig märkt att en människa är dummare vid åttio år fyllda än vid fyrtio.

Ni frågar om andra korporationer böra deltaga i akademiens förnyelse. Tillåt mig en motfråga: Har Ni några att föreslå: Riksgäldsfullmäktige? Svenska Författarföreningen? Jag har på den punkten intet svar, endast frågor.

Formen för akademiens tävlingar känner jag ej. Har aldrig tävlat och tänker ej tävla. Betvivlar överhuvudtaget tävlingars värde.

Jag tror inte alls att akademien är för isolerad. Snarare tvärtom. Jag tror icke att den med fördel kan anknyta sitt arbete till andra kulturfrämjande institutioner (mer än redan skett). Huruvida akademien ställt sig avvisande gentemot pressen är något som jag rakt icke vet. Enligt min åsikt har den emellertid ingenting att hemlighålla.

Utom möjligen ett och annat Nobelpris.

Några av de tidigare prisutdelningarna voro sådana att de skadade ej blott akademiens an-

seende utan även Sveriges. De senare torde väl varit försvarligare — humanum est errare! — men att Guglielmo Ferrero alltjämt väntar på sitt pris hör till de extravaganser, som akademien borde bespara sig.

Shaw-priset var ett lustigt äventyr med en lustigkurre, kunde ha undvikits men skadar ej.

Sluterinringar rörande Svenska Akademien:

Om akademien hade mera pengar, kunde den säkerligen bättre än nu understödja den svenska litteraturen och kulturen. Tyvärr vet jag ej, var Akademien skall hämta dessa medel.

Hjalmar Bergman.

P. S. Genom ett av sina pris skänkte sig akademien ovansklig heder: Spittelers. Varmed ej vare sagt, att icke åtskilliga andra ägt fullt berättigande.

Akademien borde leta fram geniet.

Fredrik Ström har både ros och ris för den svenska areopagen:

I jämförelse med Svenska Akademien under Wirsén synes mig den nutida Akademien i stort sett vara representativ för vitterheten i vårt land. Jag saknar visserligen flera namn, men de komma väl snart och komma de icke, så förlora de intet av sin litterära ära för det, ty de äro med C. J. L. Almqvist, Aug. Strindberg, Fröding och Ellen Key i gott sällskap även utanför areopagen. Det är bättre, att några förtjänta stanna utanför de utvaldas krets än att genom en utökning av antalet riskera att vid en litterär och konstnärlig nedgångstid även alldeles oförtjänta inväljas. Vad jag i Akademien saknar är representanter för den profana talekonsten. Sådana vältalare som Staaff och Branting borde en gång ha varit självskrivna och man måste förvåna sig att Trygger och Thyren icke nu äro med.

Jag tror icke, att man skulle vinna något genom att välja ledamöter blott på viss tid eller genom allehanda personer eller korpora-

tioner. Vilka skulle dessa vara? Och varför just den eller den? Som det nu är, är det i alla fall en republik av vittra personer, som inför hela nationens ögon utser ledamöterna. De aderton rekrytera sig själva, säger man. Ja väl. Men skulle manne förtjänsten bli bättre belönad, om någon annan korporation bleve valkollegium. Näppeligen.

Akademiens litterära tävlingar. Låt mossan gro över dem! Ingen minnes dem. Ingen tävlar. De ha ett dåligt rykte. Jag tror icke det kan repareras. Akademien har så många andra stora och viktiga kulturuppgifter att tävlingarna gott kunna slopas utan att skada Akademiens kulturvårdande verksamhet. Och för den samtida vitterheten skulle dessa tävlingars inhiberande icke betyda den ringaste förlust.

Vad man ville önska vore att Akademien genom särskilda åtgärder trädde i livligare förbindelser med författare, förläggare och litterär publik. Akademien borde utge en hög litterär tidskrift, i vilken de begåvade unga författarna ävenledes inbjödos att medarbeta. En dylik tidskrift skulle vara öppen för skilda litterära riktningar och ha en kulturmission att fylla. Akademien borde även bidra till att uppmuntra det inhemska skådespelet och scenkonsten och över huvud mera energiskt än som sker hos statsmakterna och hos Stockholms stad söka befördra understöd åt de kulturella institutionerna.

Nobelpriset. I stort sett kan man icke numera med skäl klaga på sättet för dess utdelande. Till och med tre socialister: Rolland, France och Shaw ha ju fått det. Ryssarna ha dock länge misshandlats och egendomligt är också, att Hardy, Undset och Martin Andersén-Nexö förbigåtts. Men att icke vid prisutdelningen förutsätta ärligt litterärt uppsåt är en ovärdig misstänksamhet. Jag tycker för övrigt att Svenska Akademien vid val av litterära Nobelpristagare visat betydligt bättre

(Forts. sid. 72.)

AHLGREN'S
NOBLESS
ÄR DEN ELEGANTA VÄRLDENS
SKINN- & LADERBALSAM.

K Ö P S V E N S K A V A R O R !

V Ä R T A N S V A R O M V Ä R T S V E N S K A K O N S T H A N T V E R K .

DET ÄR ENDAST DEN ENKLASTE gärd av rättvisa att någon gång erinra sig hur svenskt konsthantverk av våra dagar har utvecklats sig, hur det i utlandet för svenskhetens talan. Anledningar till en sådan erinran gav oss varje ny utställning. Åtskilliga sådana ha hållits. De ha gällt svensk publik, de ha ordnats i utlandet för en publik, som utan tvivel hade ytterst ringa begrepp om oss och vårt land.

Och ändå vill man fråga sig: ha de inte varit alltför få? Man tycker sig ha på känn att endast fåtalet svenskar är genomträngt av vetskap och glädje över den inhemska alstringen av idag. Vad vet flertalet? Och hur reagerar flertalet? I Danmark visar man inom varje familj stolt fram något äktidanskt porslin, i Tjeckoslovakien håller man lika starkt på sitt glas. Under tiden har svensken legat på knä för ungefär vad som helst, bara det är utländsk vara. Den har han tillbett.

Är det så illa ställt, att han tillber den ännu? Man gör klokast i, man kommer sanningen närmast, genom att svara ja.

En viss svensk publik, en publik av i år och i dag — som just därför borde veta bättre — köper tyskt porslin, obekymrad om att vi ha något som heter Gustafsberg, och danskt tenn, naivt ovetande om att vi ha en egen överlägsen svensk tennvara. Kanske blev namnet

I mycket hög grad gäller satsen "köp svenska varor" i fråga om det högtstående svenska konsthantverket. Fröken Elisabeth Thormans erinran här är väl på sin plats och bör uppmärksammas av varje svensk kvinna.

"Orrefors" så tusenfaldigt upprepat, att det hamrades in i medvetandet även på denna svenska, i föreliggande fall så fullständigt osvenska, publik.

Vår tid är på konsthantverkets område en till sällsynt grad märklig tid, en tid, vars frambringelser och höga alstring av kommande kritici skola avhandlas kanske mycket livligare än vi nu kunna föreställa oss. Då skall glas och tenn och keramik och järn och möbler och bokband och vävnader och broderier av idag värderas och samlas så, som vi nu värdera "antika" föremål; då är allt det, av vilket vi nu få primörerna, antikt. Det skall som sådant uppväcka stormande förtjusning. Och väl är det värt densamma. Men vad som harmar en är detta: varför är publiken av idag så blind, att den inte ser vilken beundransvärd svensk alstring, som börjat erbjudas? Varför vill den inte se och förstå och uppskatta och glädjas?

Detta vore endast den enklaste gärd av rättvisa, visst inte endast mot konstnärerna. Men gentemot oss själva som svenskar. Ty inom

vårt folk ligger ju förankrat upphovet, ursprunget till den allra finaste konsthantverkliga vara, som någonstädes har frambragts medan omkring tre fjärdedels sekel rullat hän.

Saken har en annan sida, det är sant: den rent ekonomiska. Svensken vet icke vad han gör, då han köper utländsk vara och avhänder svenska tillverkare en vinst, som i all rättighets och rimlighets namn borde vara deras. Visst kan det tyckas, som om en del svenska varor inom den kategori om vilken här är fråga, ginge åt alldeles ypperligt. Om Orrefors skall här ej ordas, dess vara står över all annan just nu. Är någon utan konkurrent, så är det väl Orrefors — stolta tanke för en och var svensk! Men det svenska tennet går ypperligt, fast en usel och ful dansk vara söker konkurrera. Gustafsberg bör ha stor och tacksam marknad, trots grundliga tyska försök att lancera medtävlare.

Men ändå: ingen enda grupp av svensk publik har rättighet att lämna obeaktad den svenska varan av idag.

Tiden förpliktar, så som den ytterst sällan gjort. Den högst märkliga tid, i vilken vi leva, fordrar och påkallar och borde rentav tvinga oss att känna ansvar för att vi äga förmånen att vara barn av densamma.

ELISABETH THORMAN.

E N N U P P G Ö R E L S E

N Y Ä R S K A P I T E L O M K R O P P S A G A .

Hur har det inte diskuterats om agans vara eller icke vara! Författarinnan skildrar här ett fall, där tydligen agan var utdelad på rätta sättet.

VI HADE DET JU LITET JÄKtit till jul, oundvikligen.

Men med klok organisation, som är en husmors första plikt ordnades dagen före jul, tidigt på morgonen, upp en viktig detalj: kringbärande av några paket till några adresser, bland dem, pake-ten, en elefant. En stor elefant, jag betonar det med stolthet. Vi hade gjort den själva hemma, den var en halv meter hög och en halv meter tjock, den var bedårande! Den hade stått färdig i ett par dagar — utan betar dock, ty dem fuskade vi oss ifrån. När någon av oss gick förbi den, kysste vi den eller puffade upp ett av de stora öronen eller nosade kärligt på den, allt efter kön och ras, det sista gällde en hund. Vilket kanske inte behöver sägas.

Denna elefant och litet till kunde ingen av oss ta hand om. Barnet skickades då från vår förstad in till Stockholm för att be en ung man, som vi ibland disponera över, att taga elefanten i sina armar och hjälpa oss med litet av varje. Så gick var och en till sitt.

Och jag kom hem nöjd och med begynnande ro i själen denna dags eftermiddag. Allt väl. Barnet hade varit i staden och undfågnats på bästa vis. Under glatt samspråk väntade vi den unge mannen, ingalunda sysslösa.

En nytagen Goodwin-bild av grevinnan Ebba Bonde, f. Wallenberg, en av vår högsta societets mest uppburna och omtalade damer.

Klockan blev sju, hon blev åtta och hon blev nära nio. Varför kom inte vår Lohengrin?

Då sade barnet:

— Det var sant, jag glömde att säga till att han skulle komma.

Vi flämtade ett ögonblick och kipade efter luft. . . .

Men som om det gällt en eldsvåda, vidtogs genast andra dispositioner. Husfadern såg efter i sin portmonä — i min var det lönlöst — och hushållskassan vittjades en smula, varpå det ringdes efter bil. Så slöt han elefanten i sin famn, allt det andra kastades in i bilen och så skulle han då gå. Då sade barnet åter något. Hon sade:

— Kan jag inte få följa med och åka bil?

Vi beto ihop tänderna, jag sade i hast:

— Du-går-och-lägger-dig.

Och så for han.

Jag stod kvar i hallen. Det är tråkigt att säga det, men självbekännelser lära ju vara prisvärda, om inte för annat så för Freud. Det kokade i mig. Eller puttade och bubblade och puttrandet ökades, jag kände det som om jag skulle behöva lyfta på huvudskålen, som Münchhausen, för att släppa ut ånga. Det blev värre och värre. Och i sitt rum där uppe låg barnet, stora flickan, hela tio år, som inte kunde uträtta ett ärende, som inte hade reparerat sin glömska,

(Forts. sid. 71.)

BAKA MED

EKSTROMS JÄSTMJÖL

Iduns Jubileums-Artiklar

MAN HÖR ALLT EMELLANÅT SÄSgas, att det är väl ingen konst att skriva romaner, det kan vem som helst "nu för tiden", nu för tiden, då "alla" äro så skrivkunniga, så vakna, intresserade och bildade.

Och bokmassan på bokhandelsdiskarna tyckas ju också bära syn för sägen. Inte underligt om mången imponeras av den kvantitet böcker herrar förläggare anser värdig släppas fram i marknaden och blir böjd tänka att åtminstone en bra stor procent människor måste vara i stånd att skriftligen höja sig över peko-ralets nivå och åstadkomma något läsbart.

Detta är emellertid ett misstag. Till att börja med är mycket av det som tryckes verkligen knappast läsvärt, ehuru det ändå helt visst utgör en sorts elit — ja, en elit, utsälad av herrar förläggare ur floder av absolut o användbara manuskript. Men vill man pålitligt övertyga sig om de oräkneliga skrivträngdas faktiska kompetens, eller inkompetens, då bör man gå till källan, till själva dessa manuskript, vilkas tillvaro sannolikt består i en enda vandring från förlag till förlag, och vilka trofast uppträda varhelst en litterär pristävlan utlyses, allt i hopp om att slutligen en dag nå fram till offentlighet och berömmelse.

Dylika källstudier bland manuskripten har undertecknad under en nu ganska lång bana i litteraturens tjänst flerfaldiga gånger haft tillfälle göra, bl. a. senast i min egenskap av prisdomare i Iduns romanpristävlan. Det är sannerligen en egendomlig erfarenhet att stifta bekantskap med dessa varierande alster av svensk fantasi — och därtill tänka sig att utan tvivel ligga lika många och åtskilligt fler runt om i landet, överallt hittills avspisade, men alltjämt omstrålade av sina skapares hopp. . . .

Hopp om vad? Om att alla såsom sakkunniga ansedda granskares ögon skola förblindas (eller öppnas, menar man väl snarare), att det "vidunderliga" skall inträffa, "gemen otur" förbytas i enkel rättvisa? Det är troligt att man ser så naivt på saken, och det må vara; men vad värre är, det stora missförståndet, den gapande klyftan mellan de hoppfulla herrarnas och damernas illusioner å ena sidan, normal smak, normalt balanserat omdöme, å den andra, de komma just precis av den olyckliga föreställningen att verkligen vem som helst kan skriva en bok. En förbluffande och allmän brist på självkritik är det nedstämmande slutliga intryck man får efter umgänget med manuskriptpackarna.

Jag skall här ge några få exempel på ej ovanlig behandling av den språkliga logiken eller språket över huvud taget. De visa tydligt nog på svårigheten att uttrycka människotanken begripligt!

Skriva romaner.

Av

Marika Stjernstedt.

Att skriva romaner är ingen lätt sak — det veta nog alla som prövat på. Men det är också för många som pröva på. Iduns högt värderade och trogna medarbetare sedan långt tillbaka, författarinnan Marika Stjernstedt, ger i sin jubileumsartikel en roande och tänkvärd skildring av de många "romanskrivarnas" vedermodor. En andra artikel i ämnet följer i nästa n:r.

Så här skriver en författare om *fantasi*: — "Han är släkt med inspirationen, som intet annat märke har än ögats drömgans. De bildade (sic!) konsterna vila vid deras" — alltså, fantasiens och inspirationens — "fötter och beskåda skönheten".

Strax därpå, ur samma penna, återgivandet av en vision: — "Hon såg jorden och himlen i förening med bara ett täckelse mellan sig. Hon såg jordens kvinnor och män om varandra. Hon såg fötter, som brutalt sparkade till de människor de icke kunde förstå."

Vad säges om dessa fötter?! Det är ju den rena galimatias. Och följande: — "Hur förklara detta att de döda kunna meddela sig med oss? Vi måste utbilda vår elektriska radiovarelse(!) tänkte hon. Det är tankevägen eller den mänskliga hjärnvägen till andepuppenbarelserna."

Lika svårt att reda ut begreppen har den som skrivit: — "Algot öppnade dörren. Hans runda ostgula ansikte uttryckte intet igenkännande. De hade också blott träffats ett par gånger och Algots uppfattning som fysionomist var inte receptivare än hans andra gåvor."

Om ovanstående kan man avge omdömet här nedan, lika barockt uttryckt: — "Det var mera tungans svada än tankens allvar, som lät det halka över läpparna."

Följande stilblomster äro goda exponenter för strävandena efter subtil förklaring:

"Han visste att deras åsikter och uppfattningar om än kanske i vissa hänseenden analog, dock i de vidlyftigare partierna(?) grenade sig åt var sitt håll." — Eller: "Han levde en spontan bitterljuv tillvaro, där sund realitet och sjuklig sensibilitet voro framträdande faktorer. Detta blev i längden påkostande" — det undrar ingen på — "även för en stark natur och yttrade sig i första hand på nervsystemets sensitiva trådar."

Människoteckningen är ofta märklig. En

stilig karl beskrives så här (jag använder överallt andra namn än de i manuskripten brukade): — "Kapten Johansson med det svarta skägget, vari de vita tänderna stodo uppställda som Upplands dragoner i paraduniform."

En dam återigen beskrives sålunda:

"När hon satt verkade hon ståtlig, men när hon reste sig, blev de korta benen en besvikelse."

Nästan lika olyckligt står det till med en kvinnlig korist: — "Det påstods allmänt att hon skulle blivit upphöjd till sängerska och solist, om inte hennes figur hade varit fienden till denna framgång, ty den saknade alla kvinnliga behag."

I samma roman, där vi nyss funno kapten Johansson med tänderna som Upplands dragoner, förekommer ett illa lottat flickebarn: — "Om barnet störde sin fasters vanor, förblev denna stum som muren flera dagar å rad, ett straff som fortplantade sig till madam Blomsterlund, en hjälphustru." — "Genom mycken romanläsning hade Gurli (barnet) fått en viss utvärtes erfarenhet om kärleken." — "Bitar av sköra känslor, som brustit sönder, gnagde ini henne." Man står verkligen undrande.

En annan historia handlar om en enslig och poetisk ung man: — "Brev kom och spred glädje till det lilla rankiga rum, som Evald råkat fastna för i ett av Uppsalas allra ödsligaste trähus." — Inte underligt att Evald snart lämnar Uppsala. Men det blir inte roligare då han kommer till huvudstaden, där han finner "luften så tjock att andas, att han knappt vågade öppna sina lungor för den." — "Från fönstret såg han djupt under sig en trång bakgård, där människor och kärror ibland passerade och möttes." . . .

Skildringarna av kärleken eller av kärleks-scener har man i allmänhet lagt ner stor omsorg på. En temperamentsfull ung dam uttrycker sig så här: — "Georg, Georg, dina ögon omsluta mig med tusen armar!"

"Ett helt svall av Dagnys svarta hår hade lossnat och fallit över hans ansikte. — Han öppnade munnen och tog ett stort fång därav mellan sina läppar. Därefter höjde han sakta sina armar och lade dem varligt om hennes hals." Man skulle rätt gärna vilja se scenen illustrerad.

— "en tryckande känsla i blodet gjorde andhämtningen flämtande och tung, åtrådde okuvlig lusta och insödde tankar och lemmar i en lismande domnande sömn".

Mer kan man knappast begära. Men icke alla kärleksscener gå i så het stil. Det kan också heta helt enkelt: — "Han gick fram

(Forts. sid. 71.)

Pom-Pom ?

Pom-Pom, benämnes CAP:s omtyckta, med de bästa utländska chokladmärken tävlande, Palmery- och Myölk-choklader i småbitar, förpackade i askar om 80 gr. till 50 öre, å 170 gr. till 1 kr. Begär ej endast ofylld choklad utan Pom-Pom, röd eller blå i CAP originalaskar. — Ej dyrare än i lös vikt.

EN VINTERS E G L A T S

STRAPATSER I SKÄRGÅRDEN AV RIKARD LINDSTRÖM.

FRÅN OST BLÅSTE vinden, skarp och bitande. Fjärdarna gingo i blygrått, och utanför dånade havet.

Innan stjärnorna slocknat och den bleka vinterdagen grytt över de frostvita hällarna, hade Viktor på Gåssten stuckit benen i de styva byxorna, gjort upp eld i det råkalla köket och gått ut i kallrummet efter den salta strömmingen.

När han kom tillbaka igen, stod Amanda i stubben böjd över spisen och rustade till frukosten.

Ute steg januarisolen ur havet och fyllde den isklara himlakupan med en svag skiftning av opal. En solstråle lekte över Viktors lingula hår, slog en vigg över väggen med oljetryck av ryska kejsarparet, glänste på gevärets blanka pipa och stannade på rågakorna på stängen i taket.

Med en lantjunkares jämvikt i sinnet hävde jag mig i fällbänken med ögonen i höjd med fönstret. Nu var solen helt uppe i öster över det sjungande havet och lyste på Ornöns tungsinta land.

Av allt skönt jag sett — detta var linjer och former som fastnat i minnet, detta var färg. De fulltonigaste ackord av rosa och lila över de rytmiska skogsåsarna och svart och grönt över fjärdarna.

Frusen och trött hade jag eftermiddagen förut på färd mellan Örnö och Huvudskär som kungl. postseglare måst ta i land på Gåssten. Vinden hade varit hård och sjön grov, och vännen Viktors varma kök lockande som fristad för natten.

Något styv i lederna tog jag nu plats vid slagbordet, där rykande potatis och strömming framsatts.

Viktor gick av och an ut på farstubbron och der det han då och då rapporterade: "nu friskar han", eller, "nu vackrar han".

Efter en kopp kaffe måste jag i väg. Den som i skärgården en orolig vinterdag ej passar rätta tillfället att segla, kan lätt bli nödd och tvungen att ligga kvar. Alltså hissade jag på och sträckte de froststela fallen samt lät skoten löpa genom block och kåser, tills de blevo mjuka. Så kastade jag loss och tog fullt för babords hals, under det Viktor ropade efter mig genom blåsten: "Håll opp till Tärnskären och vänd där med slag till Hansten, och se'n kan han ligga sträckbog till Skaré.

För ett rev i stor'n och lätta skot skar ekan god fart genom ännu ganska smult vatten. Men ute vid Tärnskärsudden, där jag vände genom vind, vräkte gammal ostlig sjö in i långa dyningar. Kölden tilltog nu, åtminstone kände jag det så, ty det sved ordentligt i kinderna. Omkring förstäven och utmed relingarna började också avsätta sig iskransar av de ständiga dopplingarna. Detta kan vara farligt nog, ty farkosten tyngs ner och vakar sämre i sjön.

Isen måste huggas av. Jag firade storskotet, för att båten ej skulle lova, när jag kröp

En icke så vanlig vintersport är seiling. Konstnären Rikard Lindström har prövat på den och berättar i ord och bild här hur det kan gå till, när man seglar sin skuta i snöstorm och is bland Stockholms-skärgårdens kobbar.

för över efter yxan. Men till min förskräckelse märkte jag, att högra foten var känslös, icke domnad, men liksom död. Jag kunde icke stödja på den. Emellertid släpade jag mig fram till yxan och började mitt arbete med isen, vilket bekom mig gott, ty värmen återvände. Men min stackars fot var det värre med, den ville inte leva upp igen.

Väl återkommen akter över, föll jag på och

Iduns pristävlan för månaden.

Återupplivande en gammal tävlingsform ämnar IDUN en gång i varje månad intressera sin läsekrets att själv bli medarbetare i tidningen genom att skriva någon uppsats över ett givet ämne. Först i raden kommer uppgiften att på ett utrymme av högst en Idunsida skriva

om familjebjudningar.

Ämnet har åtminstone den förtjänsten att litet var kan anse sig sakkunnig, ty vem har inte gjort en hel del iakttagelser om dessa tillställningar, deras rätta anordnande och hur de möjligen borde reformeras för att bättre överensstamma med nutida krav på familjefester. Våra läsarinor — och läsarne med — äro alltså välkomna med en uppsats som märkt "Januaritävlan" bör vara inlämnad till Iduns redaktion före januari månads utgång. Etthundra kronor (100 kr.) utdelas i pris för den uppsats som av redaktionen anses vara den bästa.

Glöm inte

att prenumerera på Idun!

Prenumerationspris 1927:

Helt år uppl. B	kr.	15.—
Halft år " "	"	8.—
Helt år " A	"	17.—
Halft år " "	"	9.—

länsade ner i en vik på södra sidan Hansten. Här hindrade några skär för den värsta sjön, men sugningen var ganska svår. Dock lyckades jag få in ekan i levatten, tog ner spristång och fock samt kom äntligen på land medhavande det tunga öskaret av ek.

Jag tog av stöveln och började frottera foten med händerna, först svagt och allt hårdare. Därpå tog jag öskaret och bankade på ganska duktigt. Då kände jag början till reaktion. Slutligen drog jag av både raggsockan

och strumpan samt stack ner foten i det iskalla vattnet. Då rann plötsligt livet som en ljuvlig, het flod ända ner i tårna. Jag gned ännu länge med fingrar, klädde sedan på mig, varefter jag lycklig och tacksam hoppade omkring på klipporna.

Under tiden hade himlen betäckts av en grå slöja, i norr stod en svart molnbank, och lätta flingor började falla. Nu kommer snön, tänkte jag och rodde ut ur min frälsande hamn samt hissade segel.

Vinden hade gått några streck nordligare, vilket kom mig väl till pass, ty nu kunde jag utan svårighet ligga upp till Huvudskär.

Men den svarta molnväggen steg högre med kopparröda kanter, snön virvlade ner över mast och segel och lade sig vit över tofter, utmed spant och vrängor. Sjön växte, stänkte och spottade girigt in över lovarts sud, glaserade bordläggningen och klädde stag, vant och tågnålar med iskristaller.

Luften blev mörk och skymningen sänkte sig hastigt med den täta snöyrän.

Nu gällde det att klara den grynniga Huvudskärsfjärden, som förresten är ett öppet hav. I lä brusade och kokade det om Drinkarna och föröver om lovart reste sig, ännu synliga i snötjockan Korskobbaras vilda profiler.

Rätt fram blinkade vänligt fyren. Hur länge skulle jag se den? Vinden gick mer och mer nordvärt. Jag firade ut på skot och låg nu med vädret in låringsvis. Men bara fyren inte snart skymdes. Ännu kunde jag hålla kursen och klara grunden, men vad skulle ske, om tjockan tätnade? Min fot mätte bra, jag sparkade oupphörligt mot skottet för att känna efter, om där fanns liv. All right!

Men fyren? Fy fasen, att dö i en säck av snö!

Undan gick det i alla fall, trots jag firat focken och nu bara seglade för triangeln av stor'n. Spristången hade jag tagit ner och najjat fast den fladdrande duken vid masten.

En väldig sjö kastade mig förbi Svinskärsudden, och se'n var det ej långt kvar till Lökskärs höga klippor.

Och så i nattsvart mörker var jag framme i Huvudskärs trygga hamn och rodde upp förbi stugor och bodar till bryggan, där folk stod i grupper och väntade på veckans stora händelse: *posten!*

RIKARD LINDSTRÖM.

LEJON

STRUMPOR & VANTAR

äro kända för slitstyrka, god passform och förstklassigt utförande

Låt oss få en skoldräkt!

Ett botemedel mot klädlyx och modetävlan bland skolflickorna

Småttingar i klosterkindergartens uniform.

Franska skolflickor i skoldräkt.

DET VAR MYCKET RIKTIGT PÅ ETT térep härom dagen som jag hörde mammorna dryfta sina flickors skolklädsel, men saken är värd en hel del begrundan ändå. Lilla Mauds mycket uppfostringsteoretiska mamma gick i spetsen.

— Det är förfärligt vad klädlyxen breder ut sig i våra flickskolor, sade Mauds mamma. Päls och silkesstrumpor och smycken och puder och senaste mod är alls icke ovanligt bland skolflickorna nu för tiden. Det behövs bara en eller ett par förmögna och bortskämda flickor i en klass och de ha snart spritt en osund tävlan bland sina kamrater. Greta hade fått en crêpe-de-chineklädning, Brita hade fått ett guldarmband, Stina ett par krokodilskinn skor — så lyda rapporterna från skolan hem till mamma. Och varken hon eller dottern vilja visa sig sämre, utan det blir snart crêpe-de-chine och krokodilskinn även på det här hållet. Men hur många föräldrar ha råd att följa med i galoppen? Vilket olämpligt intresse för kläder skapas icke bland flickorna? Hur många onödiga sorger vållar icke denna tävlan i barnahjärtan? Och hur opraktiskt och obekvämt är det icke med bjävs och elegans på skolflickorna?

Mauds mammas anförande vann tydligt gillande bland de andra mammorna, som i ett tag insågo vådan av toalettelegans och klädtävlan bland sina flickor. En och annan stänkröst försökte erinra om modets enkelhet och bekvämlighet i flickkläder just nu, men drunknade ömkligen.

Nå, botemedlet?

Efter något funderande föreslog en äldre mamma förklädets renässans — "kan man tänka sig något nättare än en liten flicka i nystruket förkläde"? log hon så gott, men nedtystades omedelbart. "Att du inte också föreslår vattenkammade flätor", ironiserade någon. Men även nu kom Mauds mamma med lösningen.

— Vi borde införa skoldräkter, sade hon. Förslaget är långt ifrån nytt. Man pläderade för skoldräkter även i min barndom, men då mindre med avseende på att hindra klädlyxen än på att främja hygieniska krav. Nu kan man inte rimligen klaga på flickklädernas hygieniska utformning, men desto mer på deras fåfängliga. Nästan över allt i utlandet före-

Mammorna diskutera ofta med bekymrad min klädlyxen bland skolflickorna och ibland dryftas även införandet av skoluniformen. Glädjande och på tiden vore om tanken sattes i verklighet.

Modet genom tiderna.

Idunklubben börjar.

Elisabeth Wærn-Bugge.

Idunklubbens medlemmar samlas åter för en ny säsong *sekt. I* — ordningen blir i år denna såsom föreskrivet är — torsdagen den 20 jan. och *sekt. II* torsdagen den 27 januari kl. 7.30 em. i Centralpalatset.

Ett intresseväckande, omväxlande och värdefullt program väntar Idunklubben även denna säsong. Vi ha utlovats medverkan av en rad framstående föredragshållerskor, författarinnor och konstnärinnor. Bl. a. har prinsessan *Elsa Bernadotte* lovat att hålla ett föredrag en av de närmaste klubbkvällarna.

Första sammanträdet ha vi glädjen att i klubben se den bekanta skriftställarinnan fru *Elisabeth Wærn-Bugge* som hedersgäst. Fru Wærn-Bugge är känd förutom för sitt författarskap, — både skönlitterärt och kulturhistoriskt — som en utomordentligt livfull och intressant föredragshållerska och när hon för sitt föredrag valt ett så lockande ämne som "Modet genom tiderna" kan man vara säker om en angenäm afon. Föredraget illustreras med skioptikonbilder.

Vid första sammanträdet äger även styrelseval rum och revisionsberättelsen föredrages. *Nya medlemskort för 1927 skola lösas vid ingången*; de gamla medlemskort medtagas och utbytas. Årsavgift kr. 5:—. Nyttillträdande medlemmar äro hjärtligt välkomna — ännu finns väl några platser kvar, om sänjan är god — och uppmanas att först anmäla sig å Iduns red. eller exp.

kommer skoldräkt i flickskolorna, varför skulle då inte vi kunna följa det exemplet?

Detta förslag möttes först med någon tvekan i tékretsen.

— Skoluniform. Nej, usch, sade Kerstins mamma. Det verkar sjukhus. Eller hem för föräldralösa barn. Bevare mig.

— Ja, om inte så förfärligt, fortsatte Gullans mamma, så gör det i alla fall ett bra enformigt och tråkigt intryck med en hel skola i samma uniform.

Men nu blev Mauds mamma entusiastisk.

— Tvärtom, kära ni. Jag har varit i många skolor utomlands och sett många skolflickor i uniform. Det verkar inte alls sjukhus och är inte heller tråkigt enformigt. Men stiligt är det i stället att se en stor skara flickor lika klädda i nätta och praktiska skoldräkter. Tänk bara på vad vi redan ha här hemma: vilken effekt gör icke flickskaran lika klädd i en gymnastiksal mot när de sitta i sin brokighet i bönsalen. Just den där uniformiteten är förtjusande — så jag skulle kunna rösta på skoldräkt redan av detta estetiska skäl.

Även nu gjorde Mauds mamma lycka. Och hon berättade vidare om hur nätt och käck en skoldräkt kan komponeras och hur de engelska flickskolorna ha sina olika färger, som de stolt bära i hattar och slipsar. Blå cheviot med röda eller vita kragar äro ofta använda material och sammansättningar i flickornas skoldräkter och göra näppeligen något sjukhusintryck. Överallt trivs man med skoldräkten.

Men nu måste damerna hem till sin middag. Där väl Maud och Greta och Stina snart hade övertygat sina dagars upphov om nödvändigheten av en ny crêpe-de-chine-blåsa. Ty det är lätt att säga tulipanaros . . .

Efter den entusiastiska diskussionen, i vilken de flesta mammor och lärarinnor äro eniga och där de säkert även snart skulle kunna få sina flickor med sig, gäller det nu bara vem som tar det första handlingens steg. Kanske borde förslaget utgå från någon föreståndarinna till hennes elever och i samförstånd med deras mödrar? Och vem komponerar några trevliga förslag till skoldräkter? Vi avvakta med spänning och vore glada om dessa rader kunde ha givit en signal.

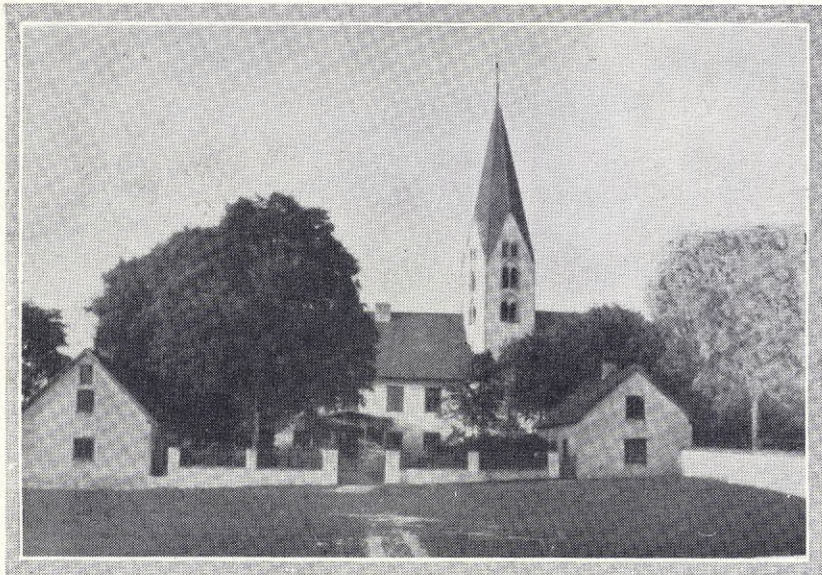
—e.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

Othems prästgård och kyrka.

Prästmor i trädgården.

En prästgårdsidyll på Gotland

Gamla minnen i god vård

DÅ MAN PÅ GOTLAND FAR LANDS- vägen norrut från Visby och ungefärligen tre mil passerats, kommer man till en korsväg, där vägen till venster går åt Fårösund och rätt fram till Slite. Följer man då denna senare, ser man framför sig Othems kyrka och Othems prästgård.

Den står där, den gamla prästgården, byggd icke på lösan sand, utan snarare på hälleberget, står så nära intill, något nedanför den lilla kyrkan, vars höga smäckra torn synes på långt håll så vackert tecknande sig emot himmelens blå.

Närmast omkring är det hällmark och grusbackar, men skogen har under de senaste decennierna vuxit upp och kommit allt närmare och de stora lövträden på prästgården, i trädgården och på kyrkogården giva friskhet åt den tavla, som numera, från vilket håll den än beskådas, är tilltalande och kommer en att tänka på en "oas i öknen".

Från vilket årtal eller från vilket århundrade man månne räkna dess tillkomst, därom lär säkerligen ingen nu levande kunna giva besked. Men att den får räknas bland Gotlands äldsta, därom vittna bottenvåningens väldiga murar och framför allt dess ännu väl bibehållna välvda tak över köksförstugan = den s. k. "valvkammaren".

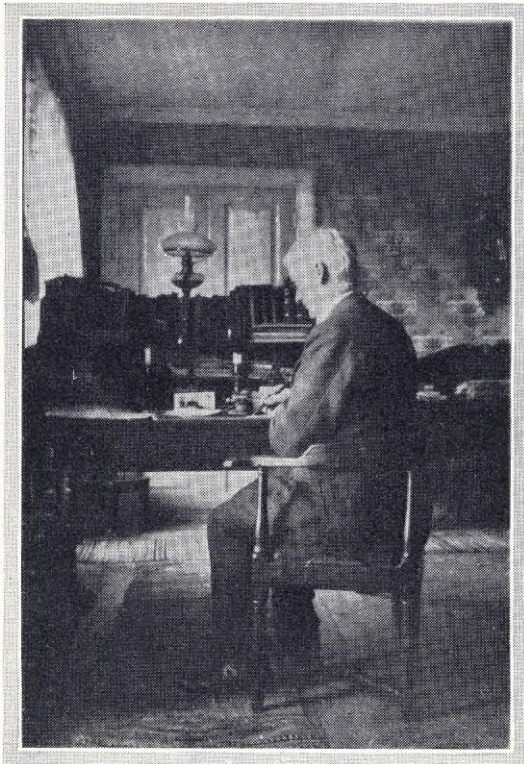
Fönsternischerna i nedre våningen äro så djupa, att de kunna rymma en mindre byrå, en symaskin eller ett bord samt ett par stolar, och man placerar sig gärna där med sitt arbete, ty de låga fönsternas fyra rutor i de åt norr belägna rummen släppa ej in något överflödigt ljus. Då man, såsom ofta under min tid där var fallet, i synnerhet under månskensaftnar med stjärnströdd himmel slog sig ned i en av dessa fönstersmygar och riktade blicken åt den månbelysta kyrkan, vars murar skimrade så vita genom asparnas dallrande kronor, kände man sig högtidligt stämd. Jag minnes särskilt en sådan kväll, då min gamla mor var hos oss och just satt sig så med vår lille förstfödde gosse i famnen, sjungande för honom. Jag kom in, hörde en gammal känd melodi, men orden voro mig obekanta; jag lyssnade — och — det blev mig med ens klart, att det var mormors kärleksfulla tanke på den lille,

Bland insända prästgårdsskildringar till Idun förtjänar denna offentlighet, skildrande en prästgård av gamla anor på Gotland. Då skildringen är alltför lång att införas i sin helhet ges här några utdrag och forts. följer i nästa n:r.

som improviserade orden, och jag måste genast få dem fatt för att gömma dem åt min gosse:

Vad ser Du på, som kan så vackert vara
Då jämt Du skådar upp mot himlen så?
Med Dina kära barnaögon klara
Du ser helt visst små änglar i det blå.

De le mot Dig och vakta Dig så gärna
Där de bland lätta skyar dölja sig;
Men ock från mängden klar och vacker stjärna
Helt visst en liten ängel ler mot Dig.

Prästfar vid sitt skrivbord.

De alltid se Hans ansikte i ljust,
Som av Sin nåd har skapat Dig och dem
Och som en gång till rätta Fadershuset
Vill föra alla, alla barnen hem.

Dit upp, dit upp Din blick Du städse höje,
Till hemmet ovan skyn så ljust, så glatt!
Dock — här hos Far och Mor Du gärna dröje,
Du lille, deras stora, dyra skatt. —

Nedre förstugan var mörk; den fick sin belysning endast genom en lång och smal fönsteröppning ovan förstugudörren, och den gamla dörren var på alla kanter så utnött att den ej förmådde hålla ute regn, när sådant piskade på, eller snön, när yrväder rasade. Långe gingo min make och jag i funderingar på att låta på egen bekostnad bygga en veranda, dels för att bli kvitt obehaget av regn och snö, dels ock för att kunna, skyddade för både sol och regn, sitta ute i friska luften, utan att vara för långt ifrån allt, som förehades och behövde ses till inomhus. Men — detta var en ömtålig sak; man måste tänka sig väl för och noga överväga allt, för att ett sådant tillbygge på det gamla komplexet ej skulle komma att verka "ny klut på gammalt kläde". Efter många om och men kom verandan dock till stånd; belåtenheten var allmän och då vi senare önskade få överlämna den till pastoratet, togs den emot, och jag tror, att varken prästgårdsfolket eller pastoratsborna nu skulle vilja vara den utan.

Under många sekler av sin tillvaro, har prästgården haft endast en våning, men människornas pretentioner växte väl under förra tider liksom nu, och på 1700-talets mitt började antagligen behovet av större utrymme göra sig kännbart, varför det blev tal om påbyggnad, och sockenstämmoprotokollen från 1760-talet giva vid handen, att övervåningen tillkom vid denna tid. Så — den är ju ej så särdeles ungdomlig den heller!

Här inreddes då 4 rum och förstuga: en sal på väster sida över husets hela bredd, tvänne rum åt norr och ett åt söder.

En Afrika-missionär besökte en gång bland andra Gotländska prästgårdar och kyrkor även Othem och talade sedan i ett resebrev om den "murgrönomkransade prästgårrsalen"; det

(Forts. sid. 72.)

Efter Sjukdom

Fås å alla apotek. — Begär originalflaska à kr 3:50.
IDOZAN A
svagt avförande.

Ökas krafterna snabbt med
järnmedicinen IDOZAN.
Förordas av läkare.
IDOZAN B
ej avförande.

Flossamattor, Gardiner, Möbeltyger

Slitstarka, färgäkt, vackra.

Konstfliten, G:la Höögskolan, Göteborg.

KONST PÅ AVBETALNING

KONSTNÄRERNA ÄRO ENTUSIASTISKA FÖR IDÉN.

Ett kungarrike för avbetalningen, säger intendenten *Sigge Bergström* i Konstföreningen:

Förslaget har mitt stora gillande, så mycket mer som jag i många år på alla sätt försökt att få det genomfört. Det förefaller obegripligt att det inte för länge se'n är lika vanligt att köpa konst på avbetalning som kläder, möbler, böcker och allt annat mellan himmel och jord som utbjudes "på förmånliga betalningsvillkor". Riskmomenten äro ju för konstnären-säljaren i själva verket mindre än för andra affärsmän, en tavla är en tavla även om den hängt på en annans vägg en tid, medan en överrock, en grammofon eller en soffa alltid är begagnad vara som måste slumpas bort om den återtages ifrån en köpare som inte sköter sitt avbetalningskontrakt.

Kontakt mellan konstnärer och konstväänner med begränsade inkomster skulle givetvis minska proletariatet inom konstnärsvärlden och kultivera smaken hos allmänheten. Ett kungarrike — eller åtminstone heder och tack till den som tar initiativet till denna idéns realiserande!

Två röster för.

Konstnären *Ivar Kamke* har bara gott att anföra om förslaget:

Om Vera von Krämers idé kan naturligtvis ingenting annat sägas, än att den är charmant. Det framförda förslaget har ju mycket större förutsättningar att slå väl ut än vad det tidigare gjorda försöket med utbyte av varor mot konstverk gjorde. I de fall där uppgörelse kan träffas med konstnären direkt bortfaller ju utgifter för mellanhänder och härigenom kan ju prisets fixeras till det lägsta möjliga. Det gäller bara att finna ut det behagligaste sättet för konstnär och allmänhet att komma i kontakt med varandra.

Skulptrisen *Alice Nordin* är av samma mening:

Avbetalningssystemet praktiseras nog redan ganska allmänt inom konstnärsvärlden, om också sådana

I förra numret av Idun framkastade Vera von Kræmer ett förslag om att man borde få köpa konst på avbetalning. Vi ha fört idén vidare till konstnärerna själva för att höra vad de säga. I allmänhet äro de entusiastiska för avbetalningssystemet som en god avsättningsmöjlighet för deras konst, men några framhålla organisationssvårigheterna.

affärer ännu så länge mest komma till stånd genom förmedling av någon gemensam vän till säljaren och köparen såvida inte dessa personligen känna varandra. Men jag tycker att allmänheten skall övervinna sin obenägenhet för att själv sätta sig i förbindelse med den konstnär han önskar sig ett verk av och framlägga sitt förslag för denne. Jag är alldeles säker på att i nio fall av tio parterna skulle mötas av välvilja och förståelse — konstnärer äro vanligtvis ett välvilligt och tillitsfullt folkslag!

Det är lätt att säga tulipanaros . . .

En av Optimisterna, herr *Evald Dahlskog*, är lite pessimistisk och säger:

Om Ni visste vad vi ältat och dryftat den frågan! Det var just den vi "Optimister" höllo på att bli pessimister på. En gång tänkte vi att organisera saken sålunda att vi skulle avstå 5 % utom försäljningsprovisionen och att dessa 5 % skulle växa till en garantifond, så att en fattig konstnär av denna kunde få ut hela försäljningssumman och avbetalningarna sedan gjordes till fonden. Men en organisation kostar emellertid pengar, ohyggligt mycket pengar, och det ha vi inte. Men vi skulle vara obekrivligt tacksamma om någon visste en framkomlig väg på vilken vi kunde möta den publik som längtar efter ett konstverk men förmår avsätta högst tjugo kronor pr vecka eller så för denna längtans tillfredsställande. Den publiken är alldeles för finkänslig och vet alltför väl vad kronan är värd för att proponera hos konstnären om avbetalningsvillkor, därför måste vi gå den till mötes. Nog är det

100 konstnärer så visst som tjugo som gärna skulle sluta sig tillsammans och sälja på avbetalning, men det är fråga om konstintresset och köplusten äro så starka att den procent var och en skulle avstå av förtjänsten verkligen bure kostnaderna för lokal och vaktmästare etc. Samarbeta med konsthandlarna är i detta fall, enligt mitt förmenande, av flerfaldiga skäl olämpligt. Så det ligger tyvärr inte så alldeles enkelt till.

En avbetalningsförmedlare önskvärd.

Einar Forseth tror inte heller att organisationen är så lättordnad, men gör ett som det förefaller gott förslag om en köpeförmedlare:

När vi ändå ganska ofta sälja på avbetalning till vänner och bekanta, varför kunna vi inte också sälja till folk som vi inte känner, då de äro hederliga och vederhäftiga? Det är på tiden att denna idé föres fram, den är bra, behövlig och naturligtvis genomförbar. Men för att inte allmänheten skall ytterligare råka i klorna på geschäftmakare, som begagna sig av tillfället och pracka på den allehanda obskyr tredjehandskonst — tänk hur samvetslöst idén med konstföreningar och konstlotterier har utnyttjats! — vore det önskligt att som förmedlande länk mellan publiken och konstnären stode en man med aktat och välkänt namn och som ej vore engagerad i ett eller annat kotteri, kort sagt ett neutralt forum, dit spekulanter kunde vända sig och få ett tillförlitligt råd. Naturligtvis skulle denna man eller institutionen vara behjärtad för saken och ställa sig till förfogande för konsultation en viss bestämd tid en eller flera gånger i veckan för en icke allt för högt tilltagen ersättning. Överorganisation med utställningslokal, vaktmästare m. m. skulle sluka alldeles för stora summor för detta nya företags bärkraft.

Idéns realiserande, under betryggande former för båda parter, innebure förvisso stora möjligheter till förbättrade livsvillkor för svensk konst.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Bör hon vara med i dansklubb?

En mamma ber här andra mammor om ett råd för sin dotters nöjesliv.

Vilja Iduns ärade läsarinor, som så ofta ge goda råd, hjälpa även mig i ett avgörande. Min 12-åriga dotter kom härom dagen och bad att få vara med i en dansklubb, som några flickor i hennes klass bildat. Både pojkar och flickor skulle vara med. Jag blev först riktigt perplex — börjar min lilla unge bli stora flickan? Nå, jag visste inte riktigt vad jag skulle svara. Självt har jag så ringa erfarenhet av nöjeslivet i flickskolornas umgängeskretsar, ty jag har vuxit upp och tillbragt det mesta av mitt liv i en prästgård i en ödslig landsända. Men, säg mig, ni andra mammor, är det nyttigt för småflickorna att börja dansa så tidigt? Jag är tveksam om huruvida det är lämpligt att de så där regelbundet, en gång i veckan, komma tillsammans endast för att dansa. Naturligtvis jazz och charleston. Och jag undrar om det är nyttigt att flickor och pojkar i denna tidiga ålder börja svänga om i dansens virvar. Är det icke att onödigtvis egga deras nöjeslystnad, dansfluga och även koketteri?

Jag vore så tacksam att få höra andra mödrars åsikt i dessa frågor.

Tveksam mor.

Det manliga hembiträdet.

Diskussionen i Idun om mannen bör hjälpa till i hushållet har uppkallat *Signal Berm*

att helt radikalt efterlysa det manliga hembiträdet. Ja, vad säga damerna om det?

Tiden för det manliga hembiträdets framträdande tycks vara nära. Länge nog har det tjtats om det kvinnliga hembiträdets okunnighet och slarv.

Varför icke bland det manliga släktet, som synes kunna göra allting så riktigt och bra, rekrytera några, som gå arbetslösa, till hembiträden.

Hellre än att gå arbetslösa måtte det väl duga för dem, utan förkunskaper som de flesta äro i yrket, (Men, kära *Signal Berm*, manliga hembiträden utan förkunskaper vilja vi nog ha ännu mindre än kvinnliga dito. Red.) att som lön uppbära fritt vivre och därjämte 30, 40 eller 50 kronor i månadslön, det våra kvinnliga hembiträden få.

Kvinnorna ha ju, utträngt männen från arbetsmarknaden; varför kunde dessa ej på detta sätt

Dem profeterat om 1927 i 1927?

Vad som kommer att ske under det år som nysst börjat är kanske inte så gott att profetera om. Försök i alla fall och Er belöning blir om ni lyckas en penningssumma av 27 kronor. Det gäller endast att av bokstäverna i ordet *Nittonhundrade-tjugo* sju hopsätta en mening som på något sätt hänsyftar på det nya året. Man får begagna så många eller så få bokstäver man önskar men ej fler än t. ex. ett i, två j o. s. v. Svaren skola märkta "27:an" vara tidningen tillhanda inom en vecka efter denna tidnings datum.

taga revanch och intränga på detta speciellt kvinnliga arbetsområde. En man kan säkert lika bra som en kvinna laga mat, baka, diska, sopa, tvätta och bona golv, tvätta kläder, bara han vill göra det.

Signal Berm.

10 års förtrolighet och sedan adjö?

Den stackars fridlösa, som i ett föregående nummer, efterlyste sin försvunna frid emedan den man hon under många år förtroligt hållit tillsammans med inte visade några giftasavsikter får här ett inte särdeles muntrande men kanske förståndigt råd:

"Fridlös" bör nog "tiga och tåligt lida" om hon skall kunna hoppas återfå något av den frid hon nu saknar. Hon bör göra det också av aktning för sig själv. Att delgiva den andra förhållandet är bara att nedsätta sig själv i hennes ögon och någon s. k. "rättvisa" därvid lag är knappast att räkna med. Kvinnor mot kvinnor äro svåra i synnerhet i sådana saker.

Vad mannen beträffar är det ju tillräckligt sagt att han är man och som sådan gör vad som faller honom in. Har han aldrig lovat äktenskap, så har han säkert aldrig menat det heller, vilket ju bäst bevisas av att han anser sig fullt fri att förlova sig med en annan.

Den andra har säkerligen varit klokare än "Fridlös", ej nöjt sig utan bindande löften.

Tig och lid!

Fru Carola.

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

IDA FLODIN.
Fru, Stockholm. Änka efter
stationsinspektoren C. E. Flo-
din, Uddevalla.
80 år den 11 januari.

FREDRIQUE BERGMAN.
F. Elgerus, Örebro. Änka ef-
ter sparbankskamreraren
Claes Bergman.
75 år den 16 januari.

ANNIE MÖRNER.
F. Braune, Göteborg. Änka
efter överstelöjtnanten
Stellan Mörner.
70 år den 15 januari.

ELLEN HOLZHAUSEN-
IDSTRÖM.
Fru, Varberg. Författarinna.
Socialt och filantropiskt verk-
sam.
70 år den 16 januari.

AMELIE BERGMAN.
F. af Klint, Djursholms Ösby.
Änka efter kaptenen vid
Vendes Art-Reg:te
Fritz Bergman.
70 år den 17 januari.

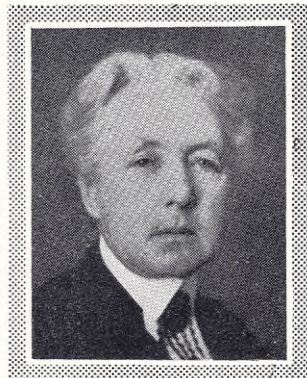
ADELAIDE BRAUN.
F. Haij, Linköping. Änka
efter disponenten
Hampus Braun.
70 år den 18 januari.

SVEA DRAKE.
F. Wessblad, Stockholm. Än-
ka efter borgmästaren ..
J. O. Drake.
70 år den 18 januari.

TEKLA LAGERGREN.
F. Arwidson, Skara. Änka
efter bokhandlaren Fredrik
Lagergren.
65 år den 14 januari.

EMMA ANDELIUS.
F. Bergström, Hälsingborg.
Änka efter apotekaren ..
A. F. Andelius.
65 år den 18 januari.

EMELIE DRAKENBERG.
F. Walberg, Borås. Maka
till rådmannen, v. häradsh.
S. Drakenberg.
60 år den 14 januari.

MATHILDA LUNDBERG.
F. Steffanson, Falun. Maka
till överstelöjtnanten
Arthur Lundberg.
60 år den 15 januari.

ELISABETH af SCHMIDT.
F. Taube, Nyköping. Änka
efter majoren Hjalmar af
Schmidt.
60 år den 20 januari.

ANNA PERMAN.
F. Strömberg, Stockholm.
Änka efter rektorn O. A.
Perman, Örnsköldsvik.
55 år den 11 januari.

EMILIA KEY-ÅBERG.
F. Åman, Linköping. Änka
efter majoren Hugo Key-
Åberg.
55 år den 15 januari.

ELIN FALK.
Fröken, Stockholm. Gymna-
stikinspektis vid Stockholms
folkskolor.
55 år den 16 januari.

MARIE-LOUISE NORDIN.
F. Grönvall, Härnösand.
Maka till sjökaptenen Victor
Nordin.
55 år den 16 januari.

SELMA HOLMERTZ.
F. Boustedt, Kungälv. Maka
till f. d. kronofogden, v. hä-
radshövdingen J. Holmertz.
50 år den 4 januari.

OLGA KELLGREN.
F. Bladin, Sjöbo. Maka till
kyrkoherden i S. Åsum och
Brandstad, Emil Kellgren.
50 år den 10 januari.

GERDA LJUNGGREN.
Fru, Ystad. Maka till råd-
mannen, v. häradshövdingen
Victor Ljunggren.
50 år den 20 januari.

AGNES ROSENSVÄRD.
Fröken, Mariefred. Oldfru på
Gripsholms slott. Dotter till
generallöjtnant J. H. Ro-
sensvärd.
50 år den 20 januari.

Delikat blir tårtan om Ni begagnar Rumford bakpulver!

T I D E N S A N S I K T E N

AV ELISABETH HÖGSTROM-LÖFBERG.

DET DANSADES I STORA SALEN, men det var ingen bal, utan endast refrängen på en utomordentlig släktmiddag, en skinande länk i den traditionskedja, som varje trettondag församlat familjerna Lamén och Lönnerbohm på Stora Lida.

Eftersom åren rullat fram hade bifloder kommit till med nya namn och andra profiler än Laménarnas höknäbbar och smalare skuldror än Lönnerbohmarnas Atlaslika, men kontraktsposten i Sjötuna och patronen på Lida voro ändå alltjämt de, som dominerade och angävo tonen.

När den sistnämnde efter femtonårigt änklingstånd tog sig för att gifta om sig, och träffade sitt val bland residensstadens ämbetsmannakår i stället för på något av granngodsen undrade man mycket om den nya patronessan skulle förmå bära upp vad husmors-traditionen där i huset krävde. Men farhågorna visade sig grundlösa, det hade villigt konstaterats, och där gubbarna nu sutto inne i rökrummet och bolmade, skickade de fru Olga uppriktigt beundrande ögonkast, mera för spillången och kalkonen nyss samt för hennes egen apparition än för de tonkaskader, som hon trollade fram ur flygeln.

Det var nämligen hon, som spelade för dansen, lydigt och tålmodigt, utan att tänka på att det kunnat vara annorlunda, ehuru flera av de fruar, som cirklade förbi voro äldre än hon, och styvdöttrarna kunnat ha samma värdinneplikt, och i allting annat gärna ville hävda sin likställighet. Hildegards kapten hade föredragit cigarrerna, och hon dansade, juste och oberörd, med än den ene än den andre av kusinerna, men Ruth och fästmannen släppte varandra inte, och gled snart som en tvåhövdad skugga bort genom dörren till bibliotekets halvskymning. Nå, det var lovligt, när man var så nyförlovad, men det var litet förbluffande, när det gällde just Ruth, hittills emancipationens och motsägelsens mest hetlevrade representant.

Trots alla skärmytslingar var hon dock pappas stora favorit, och det fastslagna goda huvudet, och man hade alltid tänkt sig, att när Ruth en gång skulle gifta sig skulle det bli efter kräset övervägande och med något utomordentligt. Och så skrev hon helt kort och oförberett från Stockholm, att i julveckan kunde de vänta henne hem, och sin fästman hade hon med sig. Han hette Yngve Markman och var redaktionssekreterare. Punktum.

Inte underligt att den myndige patronen fick myror i huvudet, och anade oråd. En redaktionssekreterare, vad var det för en fisk? Han kunde vara respektabel med akademisk examen och borgerlig-samlings-framtid, men det rymde lika stora möjligheter till motsatsen, skrånande radikalism och fladdrande halsduksknut, ja, kanske rent av bara en förklädnad för det onyttigaste av allt skapat: en skald. . . .

Till Markmans stora tur var han häpnadsväckande okänslig för all slags kritik, och bakom Ruthans utspärrade klor var det minnsann ingen, som direkt vågade sig på honom. Bladet han representerade var mycket riktigt ett av de onämnbare, men ordentliga långbyxor och anständig slips begagnade han lyckligtvis. Det var inte fråga om att inställa champagnen vid eklateringen söndag före jul, men entusiasmen lät sig inte utan vidare kor-

Den nya tidens inträde på den gamla lugna och traditionsrika gården ges en glimt av i denna berättelse om livets och kärlekens gång.

kas upp, och det var inte fritt att tillfälligheterna buro vissa små vittnesbörd. För första gången fick Hildegard dyrbarare julklappar av fadern än Ruth, och hennes näsdukar med den adliga kronan över monogrammet fingo en viss benägenhet att ofta ligga synligt framme. Sådant har också med matematisk säkerhet sin efterklang, och när kuskarna sinsemellan resonnerade om fördelningen av slädarna vid julottefärden sade gamle Johan strax ifrån: "Dä solklart att kapten å frua ska åka i den mä tofsera å björnfälln, å fröken Ruth å skrivherrn i den annre."

Den enda, som var verkligt neutral i sitt sinne, var patronessan. Mogens hade hon al-

Dagens bibelord.

*Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.*

*Stån fasta i Herren.   Filippier br. 4: 1.
Genom Herren bliver en mans steg fasta.*

Herren älskar vad rätt är och överger icke sina fromma.   Psalm 37: 23.

Herren skall bevara dig för allt ont, Han skall bevara din själ.   Psalm 121: 7.

Den som är ståndaktig intill änden, han skall bliva frälst.   Matteus Ev. 24: 13.

Håll fast det du har, så att ingen tager din krona.   Upp. b. 3: 11.

Den som vinner seger, han skall så bliva klädd i vita kläder och Jag skall aldrig utplåna hans namn ur livets bok.   Upp. b. 3: 5.

*En dag all livets möda
Är slut för evig tid;
En dag jag övervunnit
All jordens nöd och strid
En dag är resan ändad
Och bördan lyftes av;
En dag jag får min krona
Långt bortom död och grav. . . .*

Bröllop firades den 11 december i Caroli kyrka i Borås mellan Leutnant a. D., Gerichtsassessor, Dr. jur. Friedrich Wilhelm von Scheele, Marburg an der Lahn, och fröken Gudrun Borg, dotter till ingenjören Carl Borg, Borås och hans maka, född Bernlund. (Foto: Mörk, Borås.)

drig riktigt kunnat fördra med hans släpiga röst och överlägsna axelryckningar, men hon visste inte, om hon kunde möta denne heller med sin fulla sympati. Han var ståtlig att se på, och hade en synnerlig förmåga att lägga sina ord, men bakom hans leende kunde hon ana ett undanhållet hån, som kom hennes kinder att hetta. Ett var dock visst och klart: Ruth älskade honom, och hade ljuvt och evigt kvinnligt kastat av sin brynja inför denna kärlek.

Medan Straussvalsen böljade fram under hennes händer böjde hon huvudet, och undrade inom sig, vad de nu sade varandra, de där två inne i biblioteket. Troligen var det inte så snillrikt och inte så sammanhängande heller, men det var just de ord, som hon, Olga Rising, hade törstat efter och aldrig skulle få höra. Och med ens tycktes hennes hjärta henne så ekande tomt, och hon slutade med en tvär dissonans, och lät inte mera be sig.

*

Det var åter trettondagsmiddag på Lida, med grenljus i samma silverstakar, tio år senare. Åter dansades det efter kaffet, men det var inte värdinnan, som spelade, utan en backfisch, som kunde sista schlagern. Hildegard var heller inte med, hon satt i salongen med fastrarna, och bladdrade nervöst i några gamla album, medan Mogens bakom svärfaderns rygg förstärkte sin whiskyrogg, och tömde den i ett drag.

Men Ruth var mitt i dansen, och hennes kavaljer, en av de yngsta kandidaterna Lamén bjöd inte till att dölja att han var i himmelriket. Med sin svarta silkesdräkt, som stramt slöt efter höfter och barm, och med sitt mörka shinglade huvud, förde hon tanken på en säl, en lekande ungsäl, som tumlar sig i vårglitteret, och övermodigt gäckar alla harpuner. Blott ögonen höll hon envist sänkta, och lät ingen få dem fast. Men till sist, i en obehövad minut, då de tycktes henne svida till blods av trötthet, slog hon upp dem, och mötte i spegeln en annan blick, sin styvmors. Olga, den farligaste, — tänkte hon i en känsla av frysanen nakenhet — hon om ingen annan förstår det: att när framgången kom, gick lyckan.

I detsamma hörde de bilen svänga upp genom allén, och de gingo alla ned för att ta emot hennes man. Statsrådet Markman var en starkt engagerad kraft, och hade inte kunnat göra sig ledig tidigare, men nu hade han vilat på tåget, och var i full vigör. Han gick omkring och bugade och kysste på hand, gubbarna dunkade han skämtsamt i ryggen, och strödde anekdoter från de initierades kretsar i furstligt överflöd omkring sig, medan han lät förmå sig att smaka på desserten fast han ätit i restaurantvagnen. Spegeln fylldes av hans gestalt, fätöljen knakade under hans tyngd, och den gamla herrgårdsatmosfären blåstes ut som en ljuslåga, där han gick fram. Han mötte idel intresse och förbindliga miner, var och en hade klart för sig, att han var tidens man med maktens nycklar i fickan, men en främmande förblev han dock ibland dem.

Och timmarna gled, fäderna dunkade sin vira, och fru Olga fördelade julgranskonfekt och studenthavre bland släktens barn, men statsrådet Markman kunde inte förmå sin ägandes statsrådinna att gå med till biblioteket och uppliva gamla minnen.

Kungsörs

nyheter i bakformar av koppar och aluminium en prydnad för köket.

G O D A V Ä N N E R

B A R N O C H D J U R.

Förtroligt umgänge med djur utvecklar de bästa egenskaperna hos ett barn — anse många föräldrar, trots allt som ärligen vid denna tid brukar predikas om motsatsen. En hund är ett pålitligt och underhållande sällskap, en katt likaså om han blir något så när hänsynsfullt behandlad. I varje fall är sagan om kisses benägenhet för att bita av barnets pulsåder allenast en saga!

Hans Kempe, son till direktör Carl Kempe, på besök hos vännen Troll Goodwin.

Kisse "Jeppe Mattsson" är nästan en halv tiger men klok och godmodig lekkamrat åt sin lille herre, Rune Forsberg, son till källarmästare K. L. Forsberg.

Agneta Wettergren, dotter till intendenten E. Wettergren, och New Foundlandsvalpen filosofera tillsammans.

Goda vänner och Idun-vänner.

Kjersti Troell, dotter till doktor A. Troell, är i gott beskydd.

Kamerabild Goodwin.

S C E N E N S R E V Y

FRÅN DET NYA ÅRETS PREMIÄRER

Huvudstadens teaterpremiärer ha duggat tätt på det nya året. Först nyårsrevyerna, Karl-Gerhards på Södra teatern och "Från mun till mun" på Folkets hus teater, vidare en svensk pjäs "Drottningen av Pellagonien" på Folkteatern och en engelsk detektivkomedi "Hennes sista bedrift" på Oscarsteatern. Almborg & Preinitz foto.

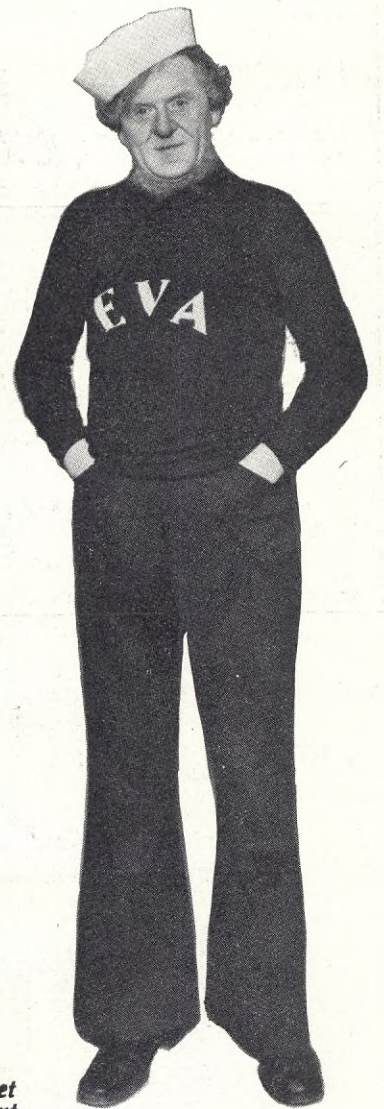
Gösta Ekman och Pauline Brunius i "Hennes sista bedrift."

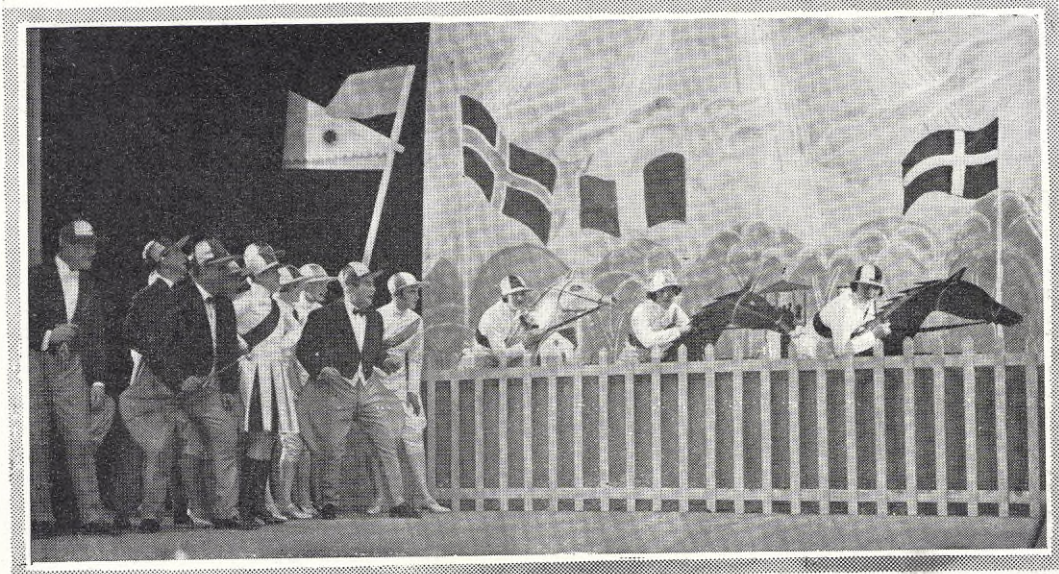
Fru Brunius är en charmant mrs Cheaney.

"Fyra kungar i ra' och så ja" är en rolig kuplett sjungen av Löfås i nyårsrevyn på Folkets hus.

Sigurd Wallén spelar sjöman i "Drottningen av Pellagonien" på Folkteatern.

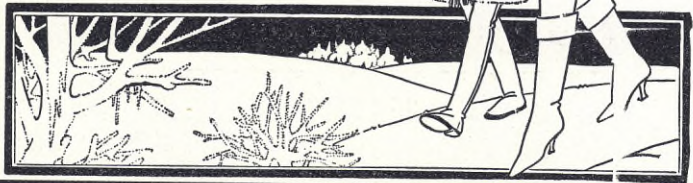
Kapplöpningsfältet gör en effektiv slutscen på Karl-Gerhards nyårsrevy på Södra teatern.

MANIOL

är det rätta medlet för hudens skydd och vård.

Hur lätt får man ej sönderspruckna händer under promenaden vintertid. Undvik detta genom att dagligen använda *Gahns Maniol*.

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

Hemligheten med Onda-vågorna.

Nyaste amerikanska förfaringsätt. Såväl med kortklippt hår som med långt hår erhåller Ni utan att använda Eder av hårtång riktiga, varaktiga ondulationsvågor medelst vår

ONDA-VÅGFÖRMARE

som göra vågorna varaktiga även vid fuktig väderlek och transpiration. Ingen negerkrull utan vackra, mjuka ondulationsvågor. Onda-vågformaren gör Eder under ett års tid oberoende av Eder frisör. Sparar mycket tid och pengar. Kan användas hur ofta som helst. Garanterat oskadlig. Talrika tacksamhetskrivelser.

Pris komplett Kr. 5:—

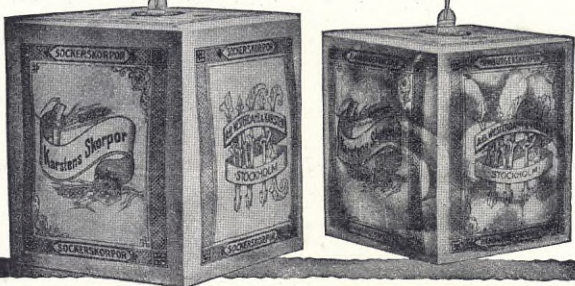
ONDA-FÖRSÄLJNINGEN, Avdelning A, Tjärhovsgatan 54, Stockholm
Leverans mot efterkrav plus porto eller mot förskottslikvid i kontanter.

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnformar av
eldfast glas

BÖHLMARKS
STOCKHOLM SÖ.
Högbergsgatan 19-25 Norrmalmstorg 4

KARSTENS SKORPOR
i enkronas kanister

Scen och film.

Det nya året har på teatrarna firats med nyårsrevyer och premiärer.

Karl-Gerhard har helt enkelt och simpelt kallat sitt opus på Södra teatern för "Karl-Gerhards nyårsrevy". Nog sagt skulle man tryggt ha kunnat tillägga — förr i världen. Men Karl-Gerhard har blivit lite mattare, man efterlyser både den djärva, gnistrande satiren, den fasta kompositionen och de halsbrytande kvicka kupletterna, som han skämt bort oss med. Södra teaterns revy är för mycket import. Men om man sänker de pretentioner, som Karl-Gerhard hissat upp, kan man ha en hel del roligt även åt den. Samt åt Wald. Dahlqvists glada fysiologi och beundransvärda slagfärdighet. Lili Ziedners kända manér och fru Gardtmans söta apparition och farliga leende.

Vi hoppas att Karl-Gerhard bara slumrat till ett tag för att presentera sig desto mer pigg och vaken till sommarens Stockholmssejour.

"Från mun till mun" heter Folkets hus teaters revy — av Karl Ewert och Svasse Bergquist — som erövrar en helt med sitt sprudlande humor, sina flytande kupletter och sin outröttligt arbetande ensemble. För att citera Modéens trollkarlsjargong: "mycket är ju så löjligt enkelt i revyn, men vad ska man göra"? — man kan inte låta bli att ha hejdlöst roligt och ideligen anstränga skrattnuskulerna. Modéen är inte särskilt frestande som charmör, men när han presenterar sina typer och masker är han överlägsen, oemotståndlig. Löväs har sin publik och många goda ögonblick, men trötter kanske lite — i längden. Även det övriga gardet gör gott arbete.

Ingen bör försumma — som det heter i reklamen och här kan man med gott samvete göra reklam — Folkets hus teaters revy och en glad kväll.

Oscarsteatern har haft premiär på Frederick Lonsdales London-succés "Hennes sista bedrift", detektivkomedi för att inte säga fars i societetsmiljö. Den skulle förresten ha vunnit på att spelas mera i farstakt — nu satt man ibland och trodde att paradoxerna rymde allvar. Fru Brunius spelade virtuost den dygdiga, tjuvaktiga och förföriska mrs Cheaney, men man hade nog tänkt sig en ung flicka i den rollen. Herr Ekman uppenbarade sig flicka i den rollen. Herr Ekman uppenbarade sig äntligen igen i charmörfacket i egenskap av skön, ädel och rik odåga. Som charmör oförläpelig har han också precis det rätta ironiska och lätta greppet på sin roll. "Hennes sista bedrift" kommer att gå länge tack vare herr Ekman, vars prestation är en njutning för alla sinnen.

Röda Kvarn firade traditionsenligt julen med svensk premiär på annandagen, då "Flickorna Gyurkovicz" dansade fram över duken i Ragnar Hyltén-Cavallius' regi. För denna nya svensk-internationala film ha inga resurser fattats och ensemblen är förstklassigt sammansatt: Willy Fritsch en av filmens trevligaste charmörer, Betty Balfour en liten humoristisk och pigg engelska, Ivan Hedqvist som galant överste m. fl. Kultur och grace präglar regissörens arbete och hade filmen endast varit mer koncentrerad, skulle den givit en odelat angenäm bekantskap.

Lilian Gish ser man icke var dag numera och därför bör man passa på tillfället i *Bohème*, där hon gör en rörande Mimi. Lilian Gish blir aldrig banal, knappast ens sentimental, och hennes spel är fullt av behag och fina detaljer. Rodolphe har en idealisk framställare i John Gilbert, sydlandskt mörk och temperamentsfull, med naturlig friskhet och sållsynt charme.

Ebe.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: .... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre å textside. Bestämd Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel-sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 3: 50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år ..... 17:—	Helt år ..... 15:—
Halvt år ..... 9:—	Halvt år ..... 8:—
Kvartal 4: 50	Kvartal 4: 25

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Malmö

Ett trevligt hem

erhålles med en
vacker tapet
från

Norrköpings Tapetfabrik

JÄRN- MEDICIN

i en eller annan form
intages ofta som stär-
kande medel.

Den nya kombinationen PHOSPHO-ENERGON- PILLER MED JÄRN

är i sådana fall av utom-
ordentligt god verkan. In-
nehåller förutom järn i
för organismen lämpligaste
mängd och form även
Phospho-Energon. Härige-
nom kompletteras järnets
kända stärkande och aptit-
befordrande egenskaper på
ett lyckligt sätt med Phos-
pho-Energonets speciellt
nervstärkande och energi-
givande verkningar.

Phospho-Energonpiller med
järn fås på alla apotek i
burkar à 100 o. 300 st.

Kontrollant:
Prof. Thor Ekecrantz.

Ingen klagan

om man uppfriskar blodet, rensar magen och tarmar från osunda rester och utdriver urinsyran från kroppen, varmed man undanröjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar.

Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda

Fruksalt-Samarin

Det bringar vigör och ger hälsa. Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas samarin hälsovatten. Säljes å apotek, i Drog- och Kemi-kalieaffärer m. fl. ställen.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

INTET GENERANDE HÅR

Kasta bort Eder rakapparät, vilken endast gör håret tätare, tjockare och klumpigare, och sluta även med de gammalmodiga och olämpliga depilatorerna. Det finns ett nytt, behagligt, snabbt och angenämt sätt på vilket Ni själv kan betria

Eder från misspry- dande hår, och detta är totalt överlägset de gamla otillfreds- ställande metoderna. Det är en parfym- merad, sammetslen crème, benämnd Veet. Medan rakappa- ratet och vanliga depilatorer blott av- lägsna hår på hudytan, bortsmälter Veet håret under den samma. Ni stryker på Veet direkt ur tuben, väntar några minuter, sköljer av, och håret är borta. Tillfredsställande resultat garanteras. Veet har använts av millioner damer och flickor. Veet kostar kr. 1:75 och kr. 3:25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörskor, parfymaffärer, kemi- kaliehandlare, apotek etc. Eneqvist, Holme & Co. A/B, Vasagatan 15-17, Stockholm. Veet är originalcrèmen för borttagande av hår. Skydda Eder för efterapningar och dåliga ersättningar.

Fortfarande äro genom oupphörliga och patenterade förbättringar

"GEYSIR" och "ARIEL"

Ovillkorligen bästa och billigaste kops- värmeledningssystem. Begär förslag. En god vara blir alltid efterpad. En dalgjaldig.

Vid förfragan uppgiv annonsorganet. Förslag kostnadsfritt efter insänd ritn. AKTIEB. JERNVERKSMAGASIN, MALMÖ 3

Telegr. Kockumsjern. Rt. 526, 816, 2404.

Vävskedar,

Solv, Skyttlar, Spännare, Bobiner, Varpor samt övriga vävredskap för hemslöjd köpas fördelaktigast från John A Thulin & Co Vävskedfabrik, Norrköping. Tel. 393 670

Ett överanstängt nervsystem och en svag organism kräva ny kraft.

Sanatogen

är det styrke- och nervnäringsmedel, som raskt och tillförlitligt återger fysiskt och psykisk hälsa och vilket kända läkare i över 24.000 uttalanden rekommendera att använda vid alla svaghets- tillstånd.

Priserna äro nu betydligt nedsatta! Fås på alla apotek samt i färg- och kemikalieaffärer från Kr. 1:75.

Önskas ytterligare upplysningar, ifyll och insänd bifogade kupong.

A.-B. SANATOGEN

Kungsgatan 59, Stockholm I. Tel. 12195

Sänd mig gratis och franko: Sanatogenprov och Broschyr.

Namn: .....
Titel: .....
Adress: .....

Skriva romaner.

(Forts. fr. sid. 61.)

till Signe, lade två långa violinistfingrar på hennes hjärta och sade" . . .

Om en stor konstnär, som promenerar med sitt hjärtas dam, står det: — "De talade italienska, mästaren var bildad, universitetet hade på samma gång som musikuppföstran tagit hans ungdom, därför var det honom nu en glädje att odelat få ägna sig åt flirtens lätta och ryktbara konst." Detta gör han också bl. annat så här: — "Mästaren hade ett sätt att omge sig med ett harem av vackra kvinnor, vilka sprungo ut och in i dörrarna i utsökta toaletter och med blombuketter i händerna."

Han och hans älskade besluta gå ut och su- pera på restaurant:

"Sorlet steg och sjöng (sic!) som en våg. Kronorna tindrade i taket och spredo en stämning av fest. De båda storstadsmänni- skorna älskade."

Följden av detta "storstadsmänniskors" till- tag blir brytning med hans hustru. Och: "nu var äktenskapet en stängd port för honom". Vilket vi förstå.

Från andra sidor har jag plockat ihop några nog så kusliga uppgifter jag stött på. Exem- peltvis:

"Hon flyttade in i ett lågt hus i en backe bakom Maria kyrkas kyrkogårdsmur och där alla gravkoren funnos."

"Aftonsångningningen från Tyskan avbröt dem. De dånande kyrkklockorna hängde så gott som rätt över deras huvuden och de må- tade sina tunga slag mot Majas bröst."

"Han led av ett sjätte sinne. Han var clairvoyant i så hög grad att alla andra tankar voro borta."

"Det var höst och hon hörde båtarna tjuta på Strömmen likt hundar när döden nalkas."

"Hon tänker med tankens fågel på sin panna och den vilar så tung på den att hon har en blixtrande huvudvärk."

"På båten skrev Ingrid en vers för att upp- lösa intrycket av den döda mostern."

"Fru Fanny låg och lyssnade liksom när en son kommer på natten."

"Samvetet skriker som röster i hans inre med den döde faderns stränga röst och slagen av fasa hör han den."

Ja, man kan fasa för mindre. Då verkar det mera uppfriskande få läsa följande nationalpsykologiska funderingar:

"Mera sällan såg man ett tyskt geni komma flygande från himmelen och tända gnistorna över sig, nej, det var idoghetens nation som strävade med aldrig slappnande vilja." — Om publiken (den tyska) på en konsert: "De del- gävo varandra sina intryck utan att bära ett visitkort till presentation i fickan. Deras älsk- lingsuttryck svävade i luften i ett jämnt vis- kande, de vände sig till varandra i de vack- raste passagera."

Och så avslutar jag med följande gemytliga klipp ur vardagslivet: — "Olaus började skarpt fundera på att raka av sina vackra stubbade mustascher. Anna hade under aft- nens lopp skvallrat om för honom att Fredrik samma dags morgon uppträtt i helskägg, men att tack vare Elsas kraftiga ingripande hade han anlagt ett slättrakat ansikte."

Nästa vecka skall jag ha nöjet återkom- ma med ännu några randanmärkningar till frå- gan om att skriva romaner, en fråga som för förbryllande många mina landsmän synes vara ett olöst problem.

En uppgörelse.

(Forts. fr. sid. 60.)

som hade tegat, som hade fräckhet nog att . . .

Nu puttrade det över.

Jag sprang upp för halltrappan och kom in i rummet. Där i sängen syntes en skär, fin-

Lindells

Hushållsvågar

Äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en outhärlig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädrar och kugggrö- relse, och de enda vågar vars utslag äro beroende av varans placering på skålen. Se till att den våg Ni köper är pryddig, hållbar och tillför- litlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B., Jönköping.
Kunna erhållas i varje välsorterad järn- och bosättningsaffär.

CRÈME SIMON

är den moderna kvinnans favoritcreme och tillför- säkrar hennes ansikte fullkomlighet. Bevarar hu- den len och mjuk som sammet. Huden bibehåller sin viteth så som man har rätt vänta vid använ- dandet av en fullständigt hygienisk creme. På vin- tern avlägsnar den sprickor av alla slag.

PUDER och TVÅL SIMON

Drott Vad varje kvinna vet är att Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 och 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt cilerade, fr. kr. 59:—, Drottarmbands- uren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré eller fjädrande arm- band från kr. 39:— Bese prov hos urmakare!

Giv henne ett Drott-ur!

Allcock's

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND

Världens mest betydande utvärtes läkemedel.

Mot smärtor i ryggen kan intet plåster jämföras med Allcock's. Förmär starka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i sidorna lindras hastigt av Allcock's Plåster på samma gång det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett absolut äkta, poröst plåster. Det är ett univer- salmedel, som säljes å alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhelst smärta uppstår.

Är Ni i behov av ett piller,

tag då utav

Brandreth's Piller

Rent vegetabiliska. (Etabl. 1752)

Inregistrerat handelsmärke: 26622. Användes mot förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc. Till salu å alla apotek.

744 ALLCOCK MANUFACTURING CO., BIRKENHEAD, ENGLAND.

Med "YvY" man sig tvättar i alla jordens hörn; den alla rynkor glättar på Orust och på Tjörn. — Från Bombays tempeltinnar till Peking österut på kvisslor och på finnar gör YvY-tvälen slut.

Aktiebolaget YvY-Fabriken, Ystad. Priset 1 kr.

En ny typ, men av gammal ädel smak är **Rulles** likörextrakt **Extra Bouquet** a kr. 1.50 pr flaska *Silverkas i elva olika sorter*

A.B. Rulles Stockholm 3.

Goddard's Silver-Polerpulver
SEX GULDMEALJER

Säljes hos Herrar guldsmeder och färghandlare Generalagenter för Sverige: **Sven Askund & Co., Stockholm.**

Radioaktivt vatten

erhålls bekvämast och billigast genom förhyrning av våra Radeliumelement, aktiverande 25,000—500,000 voltenheter. Kontroll: Thor Ekecrantz, prof. John Rosengren, leg. läk. Prospekt kostnadsfritt.

A.-B. Radeliumelement Radioaktiva vatten,

Humlegårdsgatan 29, Sthlm. Tel. 38 13. Firman grundad 1909.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å **APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek. Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

THERMOGÈNE-VADDEN

alstrar värme och motverkar ryggskott, reumatism, hosta, heshet etc.

Pr paket Kr. 1.25.

Damernas egen

smak är det som faller utslaget vid de flesta inköpen till hemmen. De sydsvenska hemmens köpkraft tillgodogör Ni Eder genom annonsering i den dominerande familjetidningen

SKÅNSKA DAGBLADET

- Den svenska landsortens mest spridda dagliga tidning. -

Ännu är det ej försent att prenumerera på **IDUN 1927!**

hyllt kind och ett klart blått öga stirrade och sade utan ord:
— Vad ska hon göra nu?
Och hon, det var jag, gick fram och smällde till en örfil på den rosiga kinden.
Och se'n var allt bra. Verkligt bra! Mitt kokande lade sig genast. Barnet vände sig med en befriad suck på andra sidan och somnade. När hufvudern kom hem, pigg efter sin flotta bilfärd, ångade hela huset av trevnad.
Vår jul blev förtjusande.
Och jag hade det goda samvetet att inte ha slagits offentligen och med kall överläggning, vår lilla uppgörelse, barnets och min, var vår sedan aldrig vidrörda privatsak.

VERA v. KRÆMER.

En prästgårdsidyll.

(Forts. fr. sid. 64.)
var Othems-salen det! *Den var vacker*; dess väggar voro runt om klädda med murgröna, som med sina sugrötter tagit fäste här och var, och fönsternischerna pryddes av storbladiga rankor, uppfästade som gardiner. Denna växt planterades 1885, då jag varit med min man vid Norra Tredingens första prästkonvent, som hölls hos dåvarande kontraktsprosten Gustafson i Fole. Jag tog ett "skott" av en därvarande liten murgröna och satte det till minne av dagen och den för mig så minnesrika prästgården, där min farfar levat och där han dog 1829 och med vilken min fars tidigaste barndomsminnen hörde samman.
När på julaftnarna granen stod här strålande av ljus, brasan lyste från kakelugnen, ljus tindrade från de gamla lampetterna på väggarna och på kaffebordet det hemstöpta trearmade talgljuset i den antika stora mässingstaken var tänd, då gjorde det rummet ett mäktigt intryck. Så vände sig ock en tjänarinna, som tillbringade sin första jul hos oss, till mig med de orden: "frun, det kan väl inte vara vackrare i paradiset". Rummet näst intill var under största delen av vår tid expeditionsrum, där man fann far i huset, pastorn, vid det stora skrivbordet, som gått i arv sedan fars dagar, sittande i den gamla skriftstolen med ännu äldre prästelige anor.

WENDELA GRADELIUS, född Herlitz.

Areopagen och författarne.

(Forts. fr. sid. 59.)
förstånd än norska Stortinget vid val av fredspristagare.
Möjligen skulle man kunna tänka sig en helt annan princip för Nobelprisets utdelande än den nu praktiserade. Nu ges priset åt det erkända geniet. Vore det icke riktigare, att Akademien sökte bland de omstridda eller förbisedda leta upp geniet och ställa det i solen — en gård av högsta tänkbara rättvisa och en den största kulturuppgift. Men den vägen är mycket svårare att gå och riskerna äro icke små.

Fredrik Ström.

En leksak för barnen.
Hasse Z. hinner med att vara riktigt elak i sitt korta uttalande:
Julmarknaden på Stortorget och Svenska Akademien i det stora vackra huset intill äro två vackra och goda institutioner på traditio-

Det bekanta smärtstillande medlet **Aspirin-Tabletter Bayer.** Endast de äkta tablettorna med bandarol och garantimärke böra användas vid förkylningssjukdomar, influensa, huvudvärk och tandvärk. Erhållas på alla apotek.

Priset är nedsatt till 90 öre pr glas.

BLOMSTERhälsningar

Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL
GUSTAF EKMAN, GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

A.-D. FÖRENADE **PIANO & ORGELFABRIKEN** GÖTEBORG.

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitén billigast

MALMSJÖ-BILLBERG ÖSTLIND & ALMQUIST GUSTAFSON & LJUNGQVIST RÄLIN GÄVLE ORGEL- & PIANO

Hushållshandskar

6—6½—7—7½—8
2: 50 par, extra tjocka
3: — par, Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toilett- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

CITY. Gratis katalog.

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg. Flemminggatan 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM. Tel. 7576, N. 18336.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Bouppteckningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

GÖTEBORGS KEX

Degen jäser.

bäst och säkrast

och brödet blir poröst, delikat och vackert, när Ekströms Jästmjöl användes. Dess fina ingredienser förhöja i hög grad bakverkets smak och utseende.

För smaksättning och fyllningar begagna Ekströms Vanillinsocker.

Ekströms Receptbok för hembakning erhålles på begäran från Örebro Kem. Tekn. Fabrik, Örebro.

**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**
ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK

nell grund som vi icke skola göra oss av med, icke minst för barnens skull, de stora och de små.

Hasse Z.

Julbetraktelser.

Fastän "okunnig" om akademiska spörsmål och mått av julsjukan har Ivan Oljelund en hel del ironiska erinringar att göra:

Eftersom det är Annandag Jul idag, då jag läser Edra frågor om Svenska Akademien och författarna, en institution, som mycket litet upptager mina tankar — mina få tankar —, en dag alltså då man känner sig mått och förslöad eller belåten (den svenska juskinkan!) och ej behöver tänka den svenske författarens första sorgliga vanetanke: får jag betalt för det här — så har jag beslutat mig för att komma med ett uttalande, åtminstone lika ovederhäftigt som det mesta, vilket plär skrivas mot Akademien.

För det första: "Äga vi i Svenska Akademien en litterär areopag sammansatt och arbetande så som man helst skulle önska?"

Ja, det var en fråga! Eder beteckning areopag för ju tankarna till domstol, men ingen vill väl påstå att Akademien övar något domarkall i dagens litterära förbrytarvärld. Det är ingenting som hindrar de "dödliga" att begå urbota brott mot snille och smak. Bara för så vitt vi eftertrakta guldmedalj och pris för våra dåd, träder den akademiska rättvisan i funktion. Så långt får det alltså icke gå. Att upprätthålla Akademiens estetiska lagar utanför Börssalen, överstiger naturligtvis "areopagens" krafter. Dess enskilda ledamöter kunna kreera och nedgöra snillen, men inte Akademien. Mycket kan man "önska" och till exempel även att Akademien hölle årligt ting i Sveriges litterära lagsaga. Helst, bekvämast och värdigast såsom högsta domstol, där underrätternas utslag synades. Som sagt, man kan önska sig vad som helst, i synnerhet vid ett årsskifte.

För det andra: — och här sticker jag in svaren i parenteser — "Är antalet medlemmar det med praktiska krav mest lämpliga? (Förvisso, förvisso!) Borde ledamöterna vara flera eller färre? (Flera, all den stund många ännu mycket unga författare börja räkna med att komma in och det är synd om dem att de skola få vänta så länge.) Vore en gradvis skeende förnyelse av Akademiens sammansättning önskvärd? (Nej, en stötväs.) Eller är det bäst att valet sker på livstid? (Obetingat, ty snillet är ett lån åt den dödliga kroppen och njuter endast en tillfällig hedersbevisning då ledamotskapet är utställt på s. k. livstid.) Bör inval förrättas av personer eller korporationer även utom Akademien? Nej, man bör väl akta sig för att få in Saxon. Det räcker med att pressen får ställa upp kandidater och göra opinion.

För det tredje frågas om Akademiens litterära tävlingar ha något värde för levande svensk litteratur? Ej mycket stort. Varför? Emedan penningen är för liten och icke lockar någon till tävlan — "äran" anse sig alla få mycket säkrare genom en liten dum recension i vilken som helst tidning. Och prisen böra ingalunda ökas. Se Veckojournalens novellpristävlan med fjorton hundra tävlande novellister — och resultatet, d. v. s. bedömt på hösten, sedan prisnämnden kvicknat till.

För det fjärde: "Är Akademien för isolerad i sitt arbete?" Det är inte gott att veta hur Akademien har det, men ingen kan någonsin bli för mycket isolerad i sitt arbete. I synnerhet om arbetet består i att "vara öm och mån om en skär och prydlig svenska". Umgänget med de döda framför de levande är obetingat att rekommendera i det värvet. Frågan påminner om den svanslösa rävens i Ajsopos fabler. Varför skola alla rävar prompt mista svansen?

För det femte: "Motsvarar Akademiens handhavande och utdelande av det litterära

Nobelpriset vad man rimligtvis kan begära?"

Naturligtvis inte! Akademien borde vart sjunde år giva priset till ett *ungt* geni eller till en ung diktare, som åtminstone på håret liknade ett geni, och taga hela den rysliga risken. En enda person skulle avgöra var detta geni vore att finna, men vem som helst fick föreslå, även sig själv, ty det vore intet geni. Naturligtvis skulle priset icke kunna utdelas varje sjunde år, men åtminstone vart tredje. Alltså pengar att fondera. Dessa pengar få dock icke användas till något som helst svenskt ändamål, ty utlandet kunde få dåliga tankar om oss.

Edert artiga tillbud att göra vidare "erinringar" om Svenska Akademien, avstår jag med nöje ifrån. Jag tycker det tillhör en städad nation att äga en Akademi av detta slag, men för egen del är jag djupt okunnig om alla akademiska spörsmål.

Ivan Oljelund.

Låt oss få in en världsman.

Henning von Melsted är nöjd med snillrikheten men inte lika belåten med smaken:

"Varje land har sådan 'akademi' som det förtjänar", brukar vara det lindrigaste sättet att svara i ett fall som det föreliggande. Men så länge akademiens penningutmärkelser komma vederbörande till handa "som ett brev på posten", kan det bli fråga om vi ej förtjänat en bättre. Sådant tycker nämligen inte rikt folk om, och fattiga stormän äro också ömtåliga helst då de häcklat akademier och fört sin litterära kamp utanför ligorna. Vad Strindberg skulle förstått Shaw bra!

"Snille och smak" d. v. s. stora vyer och god takt! Har akademien det? Om man skulle våga ett önskemål så vore det, att hos akademien adjungerades en verkligt fint bildad världsman. Det vore ej något föraktligt tillskott av smak. Snillet inom den vördade areopagen däremot räcker.

Henning von Melsted.

FRÅGOR OCH SVAR!

Lärarinna, psalmodikon m. m.

Fråga: 1) Äger lärarinna i mindre folkskola rätt att kvarstå i tjänsten, om hon ingår äktenskap med utländsk undersåte, vilken dock i sinom tid ämnar söka bli svensk medborgare? Vilka formaliteter för äktenskapets ingående?

2) Varest kan man erhålla ett psalmodikon och till vilket pris?

3) Vore tacksam få adress på en hudläkare i Stockholm.

Prenumerant.

Svar: 1) Enligt nu gällande lag förlorar inte vederbörande sitt medborgarskap genom att gifta sig med utlänning och får behålla sin plats, såvida hon stannar i landet.

De formaliteter, som fordras för äktenskapets ingående, äro att båda kontrahenterna ha klara papper att förete före lysningen.

2) Ett psalmodikon hör ju ej till de vanligare instrumenten men torde möjligen kunna förvärfvas genom annonsering. För att få något uppslag, kunde ni även vända er till Musikhistoriska museet.

3) Ni behöver blott slå upp Förteckningen över i Stockholm praktiserande läkare (fås å alla apotek), så har ni där en lista på hudläkare.

Namnskydd.

Fråga: Vore tacksam om jag i Idun kunde få veta vart man skall vända sig för att få sitt namn skyddat. Har hört att man kan få det inregistrerat. Men var? och vad kostar det? Fru Lf.

Svar: Någon särskild institution för namnskydd finnes ej i Sverige. Men sedan 1919 finnes en namnlag, som indirekt skyddar en släkts namn. D. v. s. en person får inte ta ett namn, som bäres av en annan släkt och är av sådan beskaffenhet att det ej hör till de allra vanligaste.

Korrespondent.

Fråga: Var i Stockholm får man en fullständig utbildning till korrespondent? Är det någon idé att utbilda sig till korrespondent blott i ett språk (t. ex. tyska) eller bör man utbilda sig i flera språk? I så fall, räcka de språkkunskaper jag fått i skolan? Har avgångsbetyg från 8-klassigt flickläroverk. Hur lång är kursen och hur dyr ställer den sig ungefär? Finns det några utsikter att få plats som korrespondent, när jag väl är utbildad? Lön?

Tacksam för svar är "18-åring".

Svar: Vid någon handelsskola, t. ex. Bröderna Pålman's Handelsinstitut, Drottninggatan 71 C.

Kursen varar i 3 månader och kostar 210 kr. Den omfattar svensk, tysk och engelsk handelskorrespondens jämte stenografi på dessa språk samt maskinskrivning m. m.

Av en handelskorrespondent fordras numera att kunna stenografera på mer än ett språk. — Avgångsexamen från flickläroverk är en god grund för kursen.

Har man sedan goda betyg från korresp.-kursen, torde möjligheterna att få plats vara rätt goda, men lönerna nu för tiden äro betydligt mindre, åtminstone i början, än vad de voro för några år sedan.

Badort.

Fråga: Kan den hjälpsamma Idun vara god ge mig upplysningar om den tjeckoslovakiska badorten Tjencin Teplice, om resan dit och bostadsförhållanden där?

Det mest uppfriskande min patient vet, är »4711». Den gör henne pigg och glad, och hon njuter ofantligt av den härliga doften.

Vid köp begär man uttryckligen märket (blå-guld-etikett) och tillbakavisar efterapningarna.

4711. Eau de Cologne

Tänkte fara dit frampå våren, om det ej ställer sig för dyrt.

Badgäst.

Svar: För att få tillförlitliga upplysningar i dessa frågor råda vi er att vända er till Tjeckoslovakiska Informationsbyrån, Fleminggatan 20 B, Stockholm. Där får ni inte blott veta bästa vägen för resan utan får även adresser på pensionat och hotell jämte den ungefärliga kostnaden för vistelsen på badorten.

Livets Maskerad.

av Nitouche.

Den stora maskeradens lilla efterspel höll på att ges för morgonens öppna ridå. Plötsligt hade dagen och dagern kommit över de festande människorna, som funnit sin nachspielande tillflykt i ett litet hem uppe på "Söder". Den blåast tänkbara luft, full av årets första tysta fallande snöflingor, blå som romantiken själv, följde med morgonen.

Som de församlade voro stora barn utan mycken fulhet i själarna, utlöste den kommande dagen en stämning, som med ett förjagade slappgasken, och ersatte den med en intensiv längtan att få ett så harmoniskt slut på festen som möjligt. En ung musiker satte sig vid flygeln, medan hans själs älskade flög upp på det väldiga instrumentets lock, och frammanade toner om allt det som kan rymmas i ett överfullt mänskohjärta. Över dem, som, eldade av dans, vin och maskernas lätt avslöjade mysterium, brunnit åt höger och vänster — mest vänster för all del — sänktes sig ro. Med ron följde en viss längtan efter vardagslivet och dess kamrat. Med andra ord: de som

hörde ihop sökte sig, en smula tafatt kanske, åter till varandra — mängden med en ängslig fråga i blicken av: "hur mycket vet du egentligen, vad har du sett?" En ängslan, som för övrigt var alldeles överflödigt — ingen hade haft tid för den andras göranden och låtanden. Lekens ande hade haft dem alla i sitt våld för några korta timmar, och eftertanakens kranka blekhet förjagade ej färgen från sminkade kinder.

Ibland alla dessa människor, som kände varandra sedan barn- dom, befunno sig två, vilka sågo varandra för första gången. Och för dem blev kvällen till upplevelse. Nu gingo de omkring

och mönstrade varandra i tvivel och hopp. "Skulle det vara du, som jag väntat?" frågade hennes ljusa blick. "Fräls mig från mig själv!" bad hans mörka. "Ähnej, det är naturligtvis omöjligt", svarade bäge sig själva. Något så banalt som att mötas på allvar på en maskerad, passade icke deras självförhåvelse riktigt. Och så logo de på samma gång mot varandra åt ingenting.

Innan de skildes fattade Pierrot Colombines hand med en varsam ömhet, som kom alla strängar att dallra i hennes själ, stod tyst en stund i en tystnad som talade, skakade på huvudet — log och försvann ur hennes liv på mången god dag.

Det ville sig så, att det följde några nog så prövande år för Colombine. Hon var en vek liten varelse, som ett obönhörligt öde föresatt sig att härda. Det var en hård process, och när hon äntligen hunnit igenom den hade den lämnat många spår — och ett litet lustigt krav på gottgörelse, ställt på den stora okända makt, som haft hårdningen om hand. I skydd av detta krav gick hon varje kväll till vila med känslan av, att "i morgon kommer lyckan till min olästa dörr!" Och så, lyckan bar alltid Pierrots melan- koliska drag!

Under tiden bars Pierrot på framgångens vågor genom tiden. Med framgången följde guldet, vännernas mångfald och ryktbarheten. Under det Colombine stod rak i ensamhetens karga och välgörande ljus, böjde han sin nacke under oket, och drogs snart in i en självuppgivelsens virvel av nöjen och sällskapsliv. Ännu kunde han någon gång gripas av en slags oro och undra: "vart tar det vägen med mig? Ha källspränget torkat — ådrorna sinat? Nå, låt oss då vattna dem med druvosaft och låt oss i lek och krig med

kvinnorna se, om icke strängarna börja spela igen!"

Och vinet flödade — kvinnorna ryckte in och ut genom hjärtats förmak, så det uppstod drag och kyla i själen. Han blev allt mera lik en tysk tenor på modet — Colombines Pierrot: hans själ krympte, medan hans kropp växte.

Det fanns en, som kände Colombine utan och innan. Långt bättre än hon någonsin skulle komma att förstå sig själv, uppfattade han — Krister — skiftningarna i hennes väsen.

Han var en av dessa trygga s. k. "vardagsmänniskor", som i stället borde heta "söndagsbarn", därför att de i allmänhet slippa sprida för mycket förödelse omkring sig och bruka vara mera intresserade av att hela revor, än av söndring. Det märkvärdigaste med honom var emellertid hans stora tålmod — ett tålmod som han ingalunda fått till skänks, utan med seg energi avunnit sin ganska hetsiga natur. Med en glimt i de glada ögonen slog han sig till ro, utan att dock någonsin förlora målet ur sikte. Om någon hade han gjort den djupa innebörden i det gamla ordspråket "allt kommer till den som kan vänta", till sanning.

Han visste naturligtvis om Pierrot. Fast Colombine aldrig talat om honom direkt, så hade hennes drömmande ögon och frånvarande själ, skvallrat om, att något inträffat, som grusat hans förhoppningar — för tillfället. Sedan kom den svåra tiden för flickan, och då hade det förunnats honom att vara hennes hjälp i nöden — alltid rdo — utan att dock någonsin göra intrång på hennes smärtas mark.

Colombine tog honom och hans hjälp, som något alldeles självfallet. Han hade känt henne, sedan hon var barn och förstått, hur han skulle kunna befria henne från varje känsla av tacksamhets- skuld — en allt igenom klok man.

Ären gingo och Colombine kunde ibland överfallas av en ensamhetskänsla, som inga drömmar längre kunde jaga på flykten. Annars hade hon aldrig riktigt vuxit ifrån dagdrömmen. Det hade blivit som en slags narkos för henne — en flykt från verkligheten. Och ständigt spanh hon på samma tråd om sig och Pierrot, tills hon knappt själv längre kunde skilja på dikt och verklighet. Vilka vackra trösteord fann han icke alltid just i det rätta ögonblicket! Hur lustigt lika var icke deras uppfattning om människorna! Under det hon konsekvent värjde sig mot alla närmanden i verkligheten, funno hon och Pierrot varandra i ett fantastiskt sinnesrus, som mer än rekompensade henne för den långa väntan.

Men en dag kom uppvaknandet. Hon hade dragit ut fem långa glänsande silverhår ur sina mörka lockar och började granska sitt jag med stor noggrannhet. Fjäl- len föll från hennes ögon. Hon såg, hur åldern började nalkas henne med girigt utsträckta fingrar — nalkas för att plundra.

RING

Norr 16 02 eller

Norr 61 47

och prenumerera på

IDUN 1927

Jubileumsåret

Avgiften hämtas och Ni slipper allt besvär.

Och ingen — minst hon själv — hade haft någon glädje av hennes ungdom!

Resultatet av hennes uppvaknande blev ett brev till Pierrot — som kunnat röra en sten. Hon påminde honom om deras enda möte för så länge sedan och talade om, vad det kommit att betyda för henne. Förgäves sökte Pierrot fiska fram hennes bild ur det en smula omtöcknade minnet — ingen kunde heller hjälpa honom vid det glada middagsbord där han fann för gott att läsa upp hennes lilla bikt. Dock röstade alla för ett sammanträffande med den följden att Pierrot redan nästa dag, småsvärjande över trappornas mångfald, knackade på vid Colombines dörr. Hon öppnade den själv. Han sade sitt namn och bad om att bli anmäld — tog fröken emot? Colombine kände allt förvandlas till ett askgrätt töcken: Gud, oh Gud, vad har jag gjort för att bli så hårt straffad? kved det inom henne. Denna voluminösa människa med grötig stämma och simmiga ögon, var det hennes dröm? Med en jätteansträngning samlade hon sig till ett: "fröken har rest bort!" — och Pierrot fick larva ner för trapporna igen — denna gång orubbligt övertygad om, att brevet måste vara från någon halvt rubbad gammal toka.

Fröken Colombine reste mycket riktigt bort strax efter denna episod — för alltid. Men fru Colombine blev Krister en prima maka. Hon hade för alltid slagit igen dörren till sin drömvärld, till sin mans outtalade sorg och saknad. Han visste intet om, att detta var hennes sätt att gottgöra hans långa väntan för en tom inbillnings skuld. Han fann i henne en visserligen sympatisk men en smula alldaglig livskamrat. Med åren kommo de att likna varandra en smula. Men det var just hennes motsatta och drömmande väsen han älskat.

Ett aktat namn inte att förakta.

Att vår inhemska operakonst slog igenom så fullständigt redan vid sitt första framträdande berodde givetvis i hög grad på det mäktiga stöd den hade i Gustaf III. Men detta var med säkerhet inte hela sanningen. Till framgången bidrog också i hög grad de framstående förmågor som kreerade huvudrollerna i invigningsstycket "Thetis och Pelée", nämligen Karl Stenborg och Elisabeth Olin. Detta stycke uppfördes på Nya Bollhuset vid Slottsbacken den 18 januari 1773 och blev en stor triumf för såväl skådespelarna som deras beskyddare.

Sin största framgång torde Karl Stenborg dock haft som Gustaf Vasa i pjäsen med samma namn, vilken efter den nya operans byggande uppfördes där den 19 januari 1786. När han på stridsdagens morgon lät "Ädla skuggor, vördade fäder, Sverges hjältar och riddersmän" tona ut i salongen fyllde han inte bara denna med sina toners väljud utan också varje bröst med stolthet och patriotisk hänförelse. Det var stunder av högtid då var och en kände, hurusom fosterlandsbegreppet ånyo rotade sig efter frihetstidens nedgångsperiod.

Man förstår att den som märkade åstadkomma något sådant skulle bli hela huvudstadens keligris och det var ungefär vad Karl Stenborg blev. Med ett parant yttre förenade han ett vinnande sätt och var gärna sedd även i ganska granntyckta kretsar, trots att han var bara "komediant".

Han efterlämnade sålunda ett frejdat namn åt sina barn när han den 1 aug. 1813 skildes händan, men stort mera var det hel-

"För enkla och lättlagade efterrätter

använd de kärnfria,
söta och läckra
californiska russinen,"

säger en välkänd svensk matlagningsexpert

"DE svenska husmödrarna måste få klart för sig, vilket värde Sun-Maid-russinen ha för matlagningen," säger Thora Holm, vår kända matlagningsexpert. "Många använda russin endast för att äta vid jultiden, andra för bakning och kanske för en och annan enstaka rätt. Men de skola veta, att dessa nya russin äro närande i allra högsta grad, och att de giva ny, angenäm smak åt många gamla, beprövade rätter—samt att man med dem kan komponera en sådan mängd nya läckerheter till omväxling i matsedeln. Själv är jag förtjust i dem. . ."

För efterrätter ha de californiska Sun-Maid-russinen med sin rena, friska smak ett stort och tacksamt användningsområde. Pröva t.ex. "Orientalisk Sun-Maid-Krä" eller "Sun-Maid Blanc-manger!" Det är ej mer än en mening om att de äro synnerligen välsmakande och—framför allt—de representera något nytt!

Har Ni tillräckligt med Sun-Maid-russin hemma? Köp annars hem några paket i dag från Eder speceri- eller frukthandlare!

Gust. F. Bratt & Co., 4 Stora Badhusgatan, Göteborg.

Orientalisk Sun-Maid-Krä
(4 à 6 pers.)

150 gr. Sun-Maid russin, 1½ dl. tjock grädde, 1½ msk. socker, ½ dl. mjölk, 3 blad gelatin.

Till garnering: 1 dl. tjock grädde, några Sun-Maid russin och pistachemandlar.

Sun-Maid russinen mjukas upp i litet varmt vatten och få avrinna. En form vattensköljes och beklädes med russin. Grädden vispas till hårt skum, och häri nedröres mjölken, sockret, Sun-Maid russinen och sist gelatinet, utört i litet varmt vatten. Alltsammans hälls i formen och ställes att stelna. Puddingen stjälpes sedan upp och garneras med grädde och Sun-Maid russin samt, om man vill, några finhackade pistachemandlar.

Sun-Maid Blanc-manger
(4 à 6 pers.)

½ lit. tjock grädde, 1 msk strösocker, 1 msk vaniljsocker, 50 gr. Sun-Maid russin.

Grädden vispas till hårt skum och avsmakas med sockret. De uppvärmda och avkylda Sun-Maid russinen iblandas försiktigt, och massan hälls i vattensköljd form att stelna. Uppstjälpes och garneras med Sun-Maid russin. Om formen beklädes med kex eller glacé-bröd, innan massan fylls i, får puddingen ett elegantare utseende.

Thora Holm

GRATIS! Sänd oss kupongen för
vår nya kokbok idag

Gust. F. Bratt & Co., Avd.
Stora Badhusgatan 4, Göteborg.

Godhetsfullt sänd mig kostnadsfritt
den lilla kokboken "Femtio nya,
goda russin-recept."

Namn.....

Adress.....

..... I

Ni kan försöka ett
av de här återgivna
recepten för söndagen!

ANVÄNDAS I 70% AV ALLA KÖK I SVERIGE

ler inte de fingo. När därför hans dotter nått ett stycke över medelåldern såg hon sig försatt i en pinsam förlägenhet visavi sin utkomst, och såg sig ingen annan råd än att vädja till borgareståndet med begäran om hjälp, såsom en ringa ersättning för de tjänster hennes far gjort fosterlandet. Begäran bifölls också år efter år utan protester, men så en dag begärde August Blanche ordet:

— Mig förefaller det, sade han, som om mamsell Stenborg i tio år varit 63 år och jag tror verkligen att hon är rädd att visa sin dopattest. Jag tror dock att man bör bevilja henne pensionen och låta henne behålla sina 63 år så länge hon lever.

Varefter talmannen under allmän munterhet framställde följande proposition:

— Bifaller ståndet att hofsekt Stenborgs efterlevande älderstigna

dotter får åtnjuta den föreslagna pensionen så — länge hon lever ogift?

Det godtogs.

En själ.

Att råka en människa med en fostrad själ är en sällsynt glädje. De äro så få, men kännas strax igen. De tillhöra ett utvalt släkte och blanda sig aldrig helt med

den stora hopen. Deras inåtvända väsen passar ej där och blir där sällan uppskattat. De föra med sig en aning om en annan värld än den blotta ögat ser och förefalla som om de glädde sig åt andra fröjdemöten. Det finnes något i deras ögon av djup smärta — som om de fällt tårar — men som om smärtan för dem blivit en dörr, varigenom de trätt in i ett ljust rum med oändliga perspektiv. En plats där allt förädlas

SYDSVENSKA BANKEN

Ställning den 31 dec. 1926.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassabehållning	5,295,582: 06	Akti kapital	34,000,000: —
Obligationer	12,159,700: 92	Depositions- o. kapital- räkningar	70,287,598: 48
Fastigheter	7,365,693: 46	Sparkasseräkning	39,691,627: 53
Inventarier	100: —	Giro- och löpande räk- räkningar	22,776,542: 08
Låneräkning	71,988,058: 87	Postremissväxelräkning	4,964,094: 79
Växlar	43,545,131: 71	Inhemska banker	10,499,910: 22
Kreditiv och löpande räkningar	25,125,962: 15	Utländska banker	7,323,887: 08
Inhemska banker	944,174: 36	Andra räkningar	9,415,262: 38
Utländska banker	6,326,246: 09		
Andra räkningar	26,208,272: 94		

Kronor 198,958,922: 56

Kronor 198,958,922: 56

LUNDS DAGBLAD

är den enda tidningen i denna burgna
stad med sina bortåt 30,000 invånare.
Rik landsbygd.

Följaktligen en av landsortens bästa annonstidningar

HORNIMAN'S

THE

med 100-årigt
världsrykte

"BOUDOIR" kvalité
i bleckburkar

"SUPERIOR" kvalité
i aluminiumfodrade paket

och renas. Och själen kan röra sig frigjord och glad. De tyckas så förnäma, men äro de anspråkslösaste av alla. Deras anspråk ligga på ett annat plan och missförstås därför ofta.

Ingen har en så öm hand som dessa — den handen känner jag igen bland tusenden! Den skulle kanske kunna liknas vid en moders hand, vid hennes mjuka, fasta vidrörande. Men modern har detta blott för sitt eget barn och denna modershand är öm mot alla. Den har en oändlig mjukhet och förståelse hos sig — den ger tröst, kraft och mod. Den ger inre samling.

Dessa ögon, som fällt tårar, vad jag älskar dem! Det finnes

något hos dem av en Alpsjös djup och klarhet. Allt speglar sig däri, solen kommer dem att glittra så vackert och nästa minut går ett mörkt moln över dem. De se ut som om hela havets brus hördes därinne i själen.

De tala ej mycket, men ibland hör man dem säga ting, som tyckas så vardagligt klara, men som vid närmare eftertanke visa sig ha genomgått en smältugns hetta för att ernå denna klarhet och glans. Längre efter ligger ordet kvar i ens medvetande och växer och växer och ger stoff till nya tankar.

Då de lämna en — dessa utkorade själar — så kvarlämna de en känsla av att man druckit en livgivande dryck, att man inandats

en ljuvlig doft och suttit i värmande solsken. Ännu känner man glittret av solstrålarna och vill dricka mer av detta klara, livets vatten! *Ave.*

Bortskända barn.

Då man kommer ut och exempelvis bor på pensionat så kommer man i beröring med människor antingen man vill eller inte och man ser och lägger märke till en hel del, som man i vardagslag ej så mycket skulle tänka på.

På ett pensionat stod i salongen uppsatt ett anslag, varå lästes: "Barn må inom pensionatet ej uppträda störande." Och sanner-

ligen om inte ett så lydande anslag vore lämpligt lite varstans, där folk ligger för att vila och rekreera sig, ty nästan över allt nu för tiden, så finns det barn som stör genom ett självsvåldigt uppträdande.

På det pensionat, där just detta anslag var uppsatt, fanns en familj med en gosse på 9 och en flicka på 11 år, som voro så bortskända, att det var nästan plågsamt.

Det var helt enkelt sorgligt att se hur dessa barn helt och hållet behärskade föräldrarna och i allt gjorde precis som det föll dem in. Och mot andra människor voro de näsvisa och rent av ohyfsade, och om någon anmärkning gjordes mot dem (barnen), så blevo föräldrarna förgäde och visade detta öppet. En äldre herre, f. ö. en f. d. känd barnläkare, tog en gång pojken ett kraftigt tag i axeln, sedan denne vid utgåendet från matsalen i dörren vänt sig om och räckt ut tungan inåt rummet åt de där församlade. En annan herre sade då till läkaren: "Du skulle ha givit honom ett ordentligt kok stryk." "Nej", svarade läkaren lugnt, "det skulle mamman ha i ställe." Och så var nog de flestas mening, att pojken ej så mycket rädde för sitt dåliga uppförande som modern, ty vanligen är det ju så "att barnen borta är som de hemma lär."

Och mamman är det då som får skammen, ty det är ju så, att mor har ansvaret och hon är det, som från början skall leda de stappande stegen. Det går ej an att mor i svaghet för barnet låter det tum för tum ta våldet och resonerar som så, att med åren kommer förståndet. Det är möjligt, att förståndet kommer med åren och den bortskämde pojken verkligen får upp ögonen för sina egna fel så, att han i tid tar sig till vara.

Skolan brukar ju vara en god uppfostrare, men det är synd om de barn som skolorna få ta hand om i strid med hemmet. Därför borde föräldrar inse, att klemighet och överseende med olater ej är detsamma som kärlek till barnet. Barnet respekterar ej heller denna föräldrakärlek. *Marika.*

Drömmen om mor.

Nu är det kväll. Nu är jag barn igen och lyssnar från min bädd till vindens sång och knäppandet av dalaklockans gång. På ärlig glimmar det i glöden än.

Jag hör den vemodstunga melodi, som tonar genom träden utanför. En våt och naken gren vid fönstret rör, och rutan svarar med ett ängsligt skri.

Tyst! Knarrar ej den gamla trappan vår, fast den som varligt letar sig uppför så lätt den gamla trötta foten gör? Nu kommer mor — sin rond som förr hon går.

Jag känner det från tusen kvällar förr: se'n hon blåst ut sin aftonandakts ljus och dröjt en stund att lyss till vindens brus, hon trevar sig till kammarns gästna dörr.

Och lyssnande till mina andedrag därinnanför hon dröjer en minut men smyger sedan lika varligt ut, och trygg och änglavaktad somnar jag.

2350

är numret på den linoleumfernis Ni skall använda.

I kvalitet utan konkurrens. Prisbillig.

"MATTE REAL"

BRASILIANSKT
HÄLSOTÉ

(Herva eller
Yerba, Sydameri-
kanarnes Na-
tionaldryck).

Bästa kända stimuleringsmedel utan skadliga biverkningar. Reglerar magsaftavsöndringen. Underlättar njurarnas funktion. Är blodrenande. Bringar jämnvikt. Befordrar sömnen. Höjer arbetsförmågan.

Drick "MATTE REAL" varje dag.

I originalförpackningar om ½ kg. à Kr. 6:—, 4 paket portofritt.

HANDELSFIRMAN BRASIL
Skåneg. 31 Göteborg Tel. 61575

Sänd mot postförskott ..... pkt
"Matte Real"

Idun .....

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

„Cochlea“

pat. reg.n:r 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10—50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg. Malmö Bandage-Etablissement, Per Vejersgatan 9. Försäljare för Stockholm: Majorskan J. Petersohn, Rådmanngatan 9.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrhtinkturl, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk. Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Svält ej Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrat växtnäringssalt. Garanteras äkta endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Yllestrumpor

och liknande ylleaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större statlig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

Där kommer
vår tidning!

Mellersta Sveriges Jordbrukartidning

— utgivare: fil. dr Elon Wikmark —

är den största, billigaste och mest spridda lantmannatidskriften i Sverige. Den har prenumeranter på så gott som varje svensk poststation, alltifrån Söderslätt till översta Tornedalen. Utkommer varje fredag i stort 14—16-sidigt format. Rikhaltig, illustrerad och lättläst fackmannatext samt dessutom veckans fullständiga noteringar jämte marknadsöversikter. Den omtyckta familjebilagan På Lediga stunder (stor, 8-sidig tidning) medföljer varje vecka. Pren.-pris för bägge tidningarna tillsammans på posten: helår kr. 4:50, tre kvartal 3:60, halvår 2:50, kvartal 1:50. Annonspris 22 öre, textside 30 öre. **Synnerligen uppskattat annonsorgan. Upplaga 21,000 ex.**

Oatine

UNDVIK ANSIKTSCREMER, SOM SAKNA DE ÄMNEN, HUDEN FORDRAR, eller tvål, som irritera och torka huden. OATINE är mild, väluktande och välgörande, den avlägsnar smutsen från PORERNA, den läker och närar huden och gör den mjuk, så att Ni genom daglig vård alltid kan bevara ANSIKTTET ungdomligt och vackert. OATINE skyddar i i alla slags väder. Begär uttryckligen OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk à Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbel innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnädning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar à Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.
THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.
Nederlag i Malmö.

Är Ni sjuk eller svag?

Lider Ni av:

gikt
reumatism
ischias
håll över länderna
sömlöshet
nervositet och nervsmärtor
ämnesomsättningsjukdomar
dålig aptit och dålig matsmältning
blodbrist och trötthet
dåligt fungerande njurar
åderförkalkning
ålderdomssvaghet —

använd då det medel, som brukas på sjukhus och rekommenderas av berömda läkare över hela världen och som har hjälpt tusentals människor, nämligen Miradium, som innehåller äkta radium. Miradium-salt, -pastiller och -tabletter fås på apoteken å kr. 6:50 pr glas. Utvärtes användes Miradium-salvan, som snabbt fördrivar smärtorna, pr tub kr. 3:50. Gratis sändes boken om radiums verkningar. Skriv till Miradium-officinen A/H, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm.

KEJSAR-BORAX

det idealiska medlet för hudens vård!

Naturlig skönhet erhålles blott genom användandet av mjukt vatten. En liten tillsats av Kejsar-Borax gör genast håret, kalkhaltigt vatten mjukt och antiseptiskt, och regelbunden användning därav i tvålvalvet gör huden mjäll och ungdomsfrisk.
Begär alltid „Kejsar-Borax“ i den bekanta röda förpackningen, som garanterar en ren vara. Utförlig bruksanvisning följer varje kartong.
Heinrich Mack Nachf., Ulm a. D.

Carl Lundgren

Regeringsgatan 83, Stockholm.
Tel. 139 97.

SKOSPECIALIST

för sjuka och ömma fötter.
Erkänt elegant utförande.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrar Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. priskurant franco.
SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags
Bok-, Tidnings-,
Illustrations- och
Accidenstryck

Men när jag vaknar, är hon icke mer —
ty dröm är dröm och icke verklighet. —
Sov barnets sömn i griften, mor!
Jag vet,
att brått ej dör, vad modershjärtat ger.

Johan Normon.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till Anita. Eder förfrågan lät så nätt och trevlig, att jag tror, att när ni i samma stil svarat på en annons skall ni bestämt få en plats. I Iduns första nummer stod en annons om en guvernant inne. Hon skulle förstås ha fler kvalifikationer än vad ni måhända kan prestera. Men ser ni just i den bygden tror åtminstone inte jag att de få en person med så stora meriter att ta plats. Ni skulle passa där mycket bättre. Ni måste vara enträgen. Framhålla vad ni kan. Det är enträgenheten som ibland banar bättre väg än de mest fina betyg. Försök bara. Om inte detta passar så försök något annat. Men släpp inte för ett nej. Jag skulle en gång hyra ett rum vid en badort en sommar. Det blev nej på min förfrågan om rummet. Men innan vi skildes var det allt jag som hade hyrt rummet.
Ebon.

Den 50-åriga frun och hennes fosterdotter. Det blir nog inte så lätt för damen ifråga att få nöjaktig hjälp. Om hon kunde få någon plats i vilken hon kunde taga sin 11-åriga fosterdotter med, vore nog den mest tillfyllsgörande hjälpen. Varken hönsskötseln eller arbete på rundstickningsmaskin är något säkert arbete för den som inte är tränad i det. Att förestå ett hem där husmoder saknas skulle i mitt tycke passa vida bättre. Där fick hon både husrum och mat och pengar till. Och sådana platser annonseras ideligen. Det påpekas till och med i annonserna att ett barn kan få medfölja. Säg inte att det på landet saknas förståelse för nöden. Men man måste taga människorna från deras bästa sida, om man vill ha deras hjälp. Den som är för mycket tillbakadragen stämplas som stolt och högfärdig och blir i så fall sällan hjälpt. Man måste nalkas människorna med frimodighet. Det måste stråla ut något från oss själva om vi vilja se det stråla emot oss ifrån andra. Vi måste själva kunna räcka ut vår hand om vi vilja att andra skola räcka oss sina händer. Alltså. Om hon försökte få en plats såsom nu nämnts, så blev det varaktig hjälp. Att förestå ett skolhushåll är också bra. Sådana platser annonseras ofta. Det gäller för damen att inte förlora modet, utan lyfta huvudet med tro och tillförsikt både gent emot Gud och människor.
Ebon.

Svar till Ensam och värnlös. Det är så mycket som bara existerar i vår inbillning. Där förstoras det och tillväxer så att det till sist blir, vad det är, en fix idé. Tänk inte på vad den där människan gjort och sagt för att skada er. Försök att glömma det. Promenera mycket i friska luften. Tag er något arbete före som tar er tid och edra krafter. Närma er andra människor och vinn dem med godhet och vänlighet. Försök att bli god vän med henne, som gjort er så mycket illa. Räck först ut er hand själv. Och så en sak. Gå in i ert medvetande och undersök noga om inte ni själv till äventyrs gjort något, som

Stor publikfrekvens

är det bästa beviset på att en restaurant skötes till allmän belåtenhet. De populäraste av huvudstadens restauranter dirigeras av

S+R+A

Solens strålar skapar Vitaminer

VITASAN skapar genom sin rikedom på Vitaminer hälsa och krafter hos klena och svaga. Vitasan är en svensk vetenskapligt raffinerad och kontrollerad torskleverolja.

I originalförpackning Kr. 2: 25.

I Apotek och Kemikalieaffärer.

Vad säger allmänheten om Reporia Svavel-Tjärtvål?

Samtidigt som jag härmed beder Eder sända mig ett duss. Elfströms REPORIA Svavel-Tjärtvål vill jag meddela, att jag under många år besvärats av utslag och icke kunnat bli kvitt dessa förrän jag i sommar började begagna Reporia-tvål. Då jag är angelägen att erhålla den äkta tvålen och ej bliva utsatt för någon efterapning, som jag funnit finnes i handeln även här, önskar jag erhålla tvålen direkt från Eder, ty jag vill icke undvara denna utmärkta toalett-tvål, som gjort mig en så stor tjänst och som visat sig vara av så oskattbart värde för vinnande och bibehållande av en frisk hud och hy.

Fru Sara Nordberg,
Mårdsjön.

Ovanstående är ett utdrag ur en av de många skrivelser, som vi emottagit från personer, vilka dagligen använda Reporiatvålen. Vi komma att i fortsatta annonser meddela en del liknande uttalanden. Varje sådant meddelande om erfarenheter vid Reporia-tvålen användande talar för sig själv.

Reporia Svavel-Tjärtvål säljes överallt å 1 kr.
Extra storl. (för badet) kr. 1: 50.
Tag inga underhaltiga efterapningar.

Tillverkningen står under kontroll av prof. i kemi vid Upsala univ. L. Ramberg.
Tag inga underhaltiga efterapningar.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, GEFLE.

hon tagit illa vid sig för. Och gör ni så allt vad på er ankommer, så går hälften av det onda, som ni nu lider av, bort. Och även om den kvinnan inte vill bli god vän med er, så mildras hennes känslor för er när hon ser att ni vill vänskap med henne.
Ebon.

BOKNYTT
Icke förgäves Ur en ung flickas andliga liv. Med förord av kyrkoherde Karl Ekman. Häft. 1: 50. Diakonistyrelsens bokförlag. De utdrag ur Elsa Viottis brev och dagbok, som tillika med en kort levnadsteckning nu publi-

cerats, äro värda att läsas. För den som intresserar sig för innersidan av svensk kyrklig ungdomsrörelse skola dessa blad vara av stort värde. De äro en vacker gåva till kristna och efter Gud längtande ungdom från en kamrat.

Heinrich Heines ungdomsdiktning, i urval och översättning av Ture Nerman, har utkommit på Tidens förlag. Pris 5 kr.

Med undantag för vissa spridda prov på hans dikter har Heine icke varit mycket översatt till svenska, och det måste därför hälsas med tillfredsställelse att Ture Nerman nu i ett mera representativt urval gjort hans diktning tillgänglig i svensk tolkning.

I den nu utkomna delen omfattande Heines ungdomsdiktning är Sångernas bok representerad med

ett fylligt urval, likaså "Nordsjön".

Men det är icke blott lyrikern Heine vi få lära känna. Hans samhällssatiriska rundmålning från dåtidens kulturvärld är rikt representerad i Brev från Berlin och Polen, i brottstycken av Harzesan och Engelska fragment samt Baden i Lucca. Volymen avslutas med några belysande Ungdomsbrev.

Hans Larson: Litterära intryck. Albert Bonniers förlag.

Litterära intryck, heter en ny bok av professor Hans Larson. Liksom flera av sina tidigare arbeten har han valt några allmänt kända diktverk (Molière, Holberg och några 80-talsförf.) som analyseras så grundligt, att man undrar, vart stämningen tar vä-

gen. Ätminstone skall man vara alldeles särskilt intresserad av pedagogiskt-filosofiska tankebanor, för att följa dessa utläggningar.

I den av Lindblads förlag startade serien "Vad vi veta" har ytterligare två arbeten utkommit: *Solsystemet och vintergatan* (del II, Solen och planeterna) av fil. lic. Sten Asklöf och *Strövtåg i svensk industri* av Ew. Sterner. Den förra innehåller utförliga redogörelser för solen, planeterna, kometerna och meteorerna och är rikt illustrerad. I synnerhet torde kapitlet om Mars väcka intresse i dessa dagar då Marsforskningen är populär. — "Strövtåg i svensk industri" vill ge allmänheten kännedom om dels det omfattande och mångsidiga arbete som utförts i samband med elektrifieringen av

PÄRMAR IDUN • 1926

**i rött klotband
med guldtryck**

finnas nu att tillgå hos
hrr Bokhandlare, Tidningskontor eller direkt

från

IDUNS EXPEDITION

Gratis medföljer titelblad jämte innehållsförteckning. Kr. 2: 25 + porto 60 öre. Likvid i postanvisning eller mot postförskott.

Förvara och inbind årgången!

Om Ni saknar något nummer av tidningen, så rekvirera samtidigt erforderliga kompletteringsexemplar. Rekvirera i dag

från

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Lucks *UTSÖKTA*
KAFFEBLANDNING

4.60
PER KG
PAKET
FRAKTFRITT 2 1/2 KG = 11.50
PERCY F. LUCK &
STOCKHOLM.

Flyglar - Pianinon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Laubberger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel
Norrköping.

Löwberg & Son
PIANO FABRIK

Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästersamuelsgatan 33, Stockholm.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

Infört genom
Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage
Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Propekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska
Privatklinik,

Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbningsar.

Dr. A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

RÄTTA ORGANET
FÖR LÖNANDE ANNONSERING

ÄR DEN VIDT SPRIDDA DAGLIGA
MORGONTIDNINGEN

OMFATTANDE ÖSTERGÖTLAND &
NÄRLIGGANDE LANDSDELAR

statsjärnvägarna, dels om våra förnämsta exportindustrier, papper och pappersmassa, samt innehåller slutligen en redogörelse över fabrikationen av konstsilke, som torde ha stora utsikter att bli en av våra värdefullaste exportartiklar. Boken innehåller för lekmannen intressanta detaljskildringar och ger många roande jämförelser mellan förr och nu.

Modern norsk litteratur är namnet på en av Natur och Kultur utgiven volym, ingående i förlagets populärvetenskapliga serie. Författaren, Kristian Elster d. y., själv känd som romanförfattare, litteratur- och teaterkritiker, har sökt — och lyckats — att ge en så fullständig bild som möjligt av det litterära livet i Norge alltifrån åttiotalet och intill nuvarande tid. Av arbetet framgår att vårt broderland äger en synnerligen rik diktning. Ej mindre än ett hundratal författare ha fått omnämnande. Mest odlad är naturligtvis romaner och bland dess framställare ha Heiberg, Hamsun, Kinck, Bojer, Undset och Duun skildrats särskilt utförligt. Lyriken som under senare år spelat en betydande roll i Norges diktning — bland de unga diktarna kan erinras om Wildenwey, Bull, Överland — har även den fått sin utförliga behandling och ej heller de som skapat sig ett namn inom kritikens område ha utelämnats.

En ungdomsbok utöver det vanliga måttet är *Abdallah eller fyrväpplingen*, den franske författaren Laboulayes berömda bok, som nu i ny översättning av Eva Ahlman utkommit på Gebers förlag. Abdallah, som trots att den utgavs första gången redan för ett sextio år sedan icke saknar någon av de fordringar man uppställer på en god ungdomsbok, försvarar väl en plas på ungdomens bokhylla bland övriga klassiska arbeten.

Svenska Släktkalendern, vars utgivande under ett flertal år legat nere, har på Bonniers förlag utkommit med sin nionde årgång redigerad av Gustaf Elgenstierna. Det nu utkomna bandet innehåller 44 nya samt inemot 200 i föregående årgångar intagna släkter och prydes av porträtten av några bemärkta medlemmar inom de olika släkterna. Vad man saknar i denna årgång är det i de föregående kalendererna ingående registret över avlidna personer, men svårigheterna att efter så många års uppehåll ge korrekta uppgifter härvidlag ha väl avhållit utgivaren från försöket. De efter vad det tycks få felaktiga eller föräldrade uppgifter som finnas äro nog oundvikliga i ett verk av denna art, däremot förefaller det underligt att en del släkter med endast en eller ett par medlemmar av allmänt intresse fortfarande intagas i kalendern.

RED. BREVLÅDA.

"Mångårig prenumerant på *Idun*", som frågat angående sarsalva och erhållit flera svar, torde uppgiva namn och adress.

"Ung fru" och "Olycklig mor" ombedes godhetsfullt uppge sin adress för Red.

Olle. Tack, införes vid tillfälle.

Vintervädret och hyn

Snöyra, blåst och kyla samverka till hudens fördärv, om man ingenting gör för att skydda den.

Det är viktigt att på vintern lägga sig särskilt vinn om hyns vårdande, sedan en lång period av mild väder gjort den dubbelt ömtålig.

Använd för ansikte och händer på kvällen

Syster Ellas Salva

(Hudcrème)

vilken både grundligt rengör hudporerna och samtidigt tillför huden ett verkligt näringsämne, vilket förnygrar och förskönar, samtidigt som det skyddar mot vårt växlande klimats skadliga inflytelser på hyn.

För bibehållande av en vacker hy och mjuka, vita händer är Syster Ellas hudcrème lika oumbärlig som en god toalettvål. Detta är en sanning som tusentals regelbundna förbrukare kommit till insikt om.

Om dagen då man behöver en nära nog ögonblickligt torkande hudcrème bör man använda

Syster Ellas Dag-crème

Dessa två crèmes göra underverk.

Övertyga Er själv genom att redan i dag i närmaste affär köpa en burk eller tub Syster Ellas hudcrème och dagcrème.

Pris pr burk 2 kr., pr tub 90 öre.

Tillverkare:

FABRIKS A.-B. ELLAS
STOCKHOLM

Ensambörsäljare för Finland: O/Y Teka A.-B., Riihimäki.

Vad är Ni skyldig

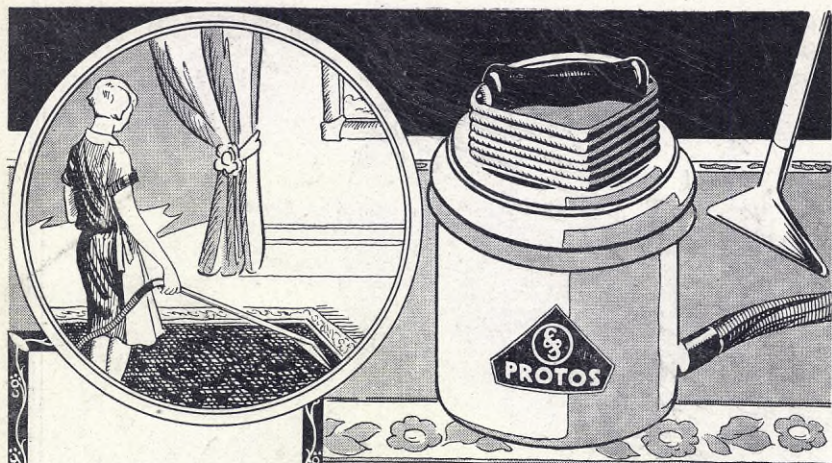
Er själv först och främst? Jo, att bevara och vårda de gåvor, Ni av naturen blivit utrustad med. Nästan alla människor ha ursprungligen begåvats med vackert, yppigt hår. Om detta sedan mister sin skönhet och blir glanslöst, tovtigt eller i förtid förtunnat, är orsaken här till att söka i bristfällig vård. Det första villkoret för rationell och verksam vård av håret är regelbundna champoneringar med

SYSTER ELLAS SCHAMPONERINGSPULVER

som upplöser och avlägsnar ur håret alla föroreningar, renar hårbotten och gör håret vågigt och luftigt samt framkallar de för varje hår karakteristiska, skiftande färgnyanserna och glansdagarna. Ni skall snart märka och glädjas över Edert hårs förändrade utseende, om Ni bestämmer Er för att en viss dag varje vecka champonera det med

SYSTER ELLAS SCHAMPONERINGSPULVER

PROTOS

Dammsugare

PROTOS med sin nya dammavskiljningsprincip bibehåller sin sugförmåga under hela sugtiden och är marknads enda dammsugare med dubbel dammavskiljning.

PROTOS erhöill högsta utmärkelse vid nyligen anordnad internationell tävlan.

PROTOS kostar endast 170:— kronor och säljes även på förmånliga avbetalningsvillkor.

Tillhandahålles hos välsorterade elektriska affärer.

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
SIEMENS-SCHUCKERT

Närande
Billiga och Goda
bli alla rätter
av
Svenska
Makaroner

Holma är namnet

och "Riddaren i grönt fält" kvalitetsmärket för svenskt linne. Mjukhet, glans och enastående slitstyrka är det kännetecknande för

DUKTYGER, SERVIETTER, HANDDUKAR,
LAKANSLÄRFT.

HOLMA-HELSINGLANDS LINSPINNERI & VÄFVERI A.-B., MADÄNGSHOLM.

Pix är nr ett — för varje idrottsman,
och uppå alla tävlingar den ej undvaras kan.

